

Szegedi Szabadtéri Játékok

1931-2020

PÁHOLY – Kulturális-közéleti lap
XXIV. évfolyam
FŐSZERKESZTŐ: BALOG JÓZSEF
Szerkesztés: Izsák Bernadett
E-mail: titkarsag@szegediszabadteri.hu
Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2.: 2260; Telefon: (62) 471-411
Felelős kiadó: Herczeg Tamás, igazgató
Tervezte és tördelte: Print and Production Kft., www.printandproduction.hu
Fotó: Dusha Béla, Szegedi Szabadtéri Játékok archívum
ISSN: 1589-4266

páholy

A Páholy a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelent meg.

Nemzeti Kulturális Alap

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

1988. július 21—augusztus 27.

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

<p>fordította: Csontos A BESTIA színház július 21., 22., 23.</p>	<p>színpadi: C. M. Schickler, A. Székely NYOMORULTAK színház július 24., 25., 26.</p>	<p>színpadi: Csontos CSÍKSOMLYÓI PASSIÓ színház augusztus 4., 5., 6.</p>	<p>színpadi: Csontos DON CARLOS színház, újság kiadás augusztus 14., 15.</p>	<p>színpadi: Csontos A FELKELŐ NAP HÁZA színház augusztus 16., 17.</p>	<p>színpadi: Csontos FEHÉR ANNA színház augusztus 18., 19., 20.</p>
---	--	---	---	---	--

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

1987. július 17—augusztus 23.
Dóm tér

<p>színpadi: Csontos CYRANO DE BERGERAC színház július 17., 18., 19.</p>	<p>színpadi: Csontos OSZKAR WILHELM színház július 20., 21., 22.</p>	<p>színpadi: Csontos OSZKAR WILHELM színház augusztus 22., 23.</p>
---	---	---

JÁNOS A VITÉZ

pop-dal-játék

Szegedi Szabadtéri Játékok
1985. augusztus 9., 10., 11., 15., 19., 20

A MANGYELIÉLET FÜSZTETTE É. MANGYELI

Szegedi Szabadtéri Játékok

1985. július 26.—augusztus 20.

<p>TAVASZKÖSZÖNTŐ társulat a Nemzetközi Szaknyelvvel Japán-Északkelet-Ázsia július 26., 27., 28.</p>	<p>Mozart A VARZSFUVOLA színház augusztus 2., 3., 4.</p>	<p>Kecskés Péter és Vitéz Mihály JÁNOS A VITÉZ rock-dal-játék augusztus 9., 10., 11., 15., 19., 20</p>	<p>A SZARVASSA VÁLTÓZOTT FIAK a Gyermek és a Magyar Államok közötti szövetségi állomás augusztus 17., 18.</p>
--	---	---	---

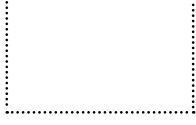
Az előadások 20.30 órákor kezdődnek!

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

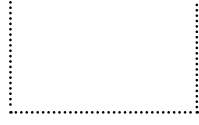

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

WWW.SZEGEDISZABADTERI.HU

A. L. Webber
MACSKÁK
 musical július 6., 7., 8., 13., 14., 15.

Kálmán Imre
MARICA GRÓFNÓ
 operett július 27., 28., 29.

Fire of Anatolia
TÖRÖK TÁNC-SHOW
 Dawood - európai premieri zsongstus 2., 3.

Frank Wildhorn/Jack Murphy
RUDOLF
 musical zsongstus 9., 10., 11., 12.

Erik E. Ferrer
BANK BÁN
 operetta zsongstus 18., 20.

JEGYÉRTÉKESÍTÉS (TICKET): SZEGED Árkium, Károly u. 9., T.: 62/541-205

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

97 HUFÓRAJ

július 18., 19.
ROSTAND: CYRANO DE BERGERAC
 dráma

július 25., 26.
VERDI: AIDA
 opera

augusztus 2.
A MAGYAR ALLAMI NÉPI EGYÜTTES
 vendégjátéka

augusztus 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14.
LEVAY-KUNZE: ELISABETH
 musical

augusztus 21., 22., 23.
SZÖRÉNYI-BRÓDY: A KIATKOZOTT
 zenés történelmi játék

Jegyek vehetők:
 Szeged, Dóci Ferenc utca 28-30.
 Tel.: 62/471-666 Fax: 62/471-322
 Szeged, Károly u. 15.
 Tel.: 62/476-555

PICK Szeged

WWW.SZEGEDISZABADTERI.HU

JAVÍTÁS: Baloldali (Szeged) - János Vitéz (Szeged)
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Baloldali (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Baloldali (Szeged) csapatával játszott.

CSEBÉNYKISVITELŐ
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Csebénykisvitelő (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Csebénykisvitelő (Szeged) csapatával játszott.

RUDOLF - AZ UTÓLTOLTOSÓ CSŐK
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Rudolf - Az Utóltoltosó Csők (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Rudolf - Az Utóltoltosó Csők (Szeged) csapatával játszott.

DÓMDIXIE GÁLA
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Dómdixie Gála (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Dómdixie Gála (Szeged) csapatával játszott.

BANK BÁN
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Bank Bán (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Bank Bán (Szeged) csapatával játszott.

LILLIONIFI
 Míg az előző évben a szegedi csapat a Lillionifi (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a Lillionifi (Szeged) csapatával játszott.

JÁNOS VITÉZ
 Míg az előző évben a szegedi csapat a János Vitéz (Szeged) csapatával játszott, addig az idei évben a János Vitéz (Szeged) csapatával játszott.

2006. július 7. - augusztus 20.

SZABADTÉRI JÁTÉKOK SZEGED

JEGYÉRTÉKESÍTÉS: Szeged, Árkium Üzemeltető, Károly u. 9., T.: 62/541-205, F.: 62/541-206
 Postai címeink: T.: 62/541-205, jelek@szegediszabadtteri.hu
 Bányászati Önkormányzat, 1028 Budapest, Németvölgy u. 17., T.: 1/353-2172, 1/269-0118
 Iktatási és Adatszolgáltatás: www.szegediszabadtteri.hu
 A IBIUSZ ORSZÁGOS HÍRLEADERJA

Felragasztani a fangok!

Szegedi SZABADTÉRI Játékok 2003.

Experiance - Román Bárdor
REVANS színház
 július 11., 12.

Verdi
AIDA opera
 július 18., 19.

„BALT ORIENT” NÉPTÁNC GÁLA
 július 25.

DÓMDIXIE GÁLA
 július 28.

A. L. Webber - F. Ezer
JÉZUS KRISZTUS SZUPERSZTÁR
 musical zsongstus
 augusztus 1., 2., 3.

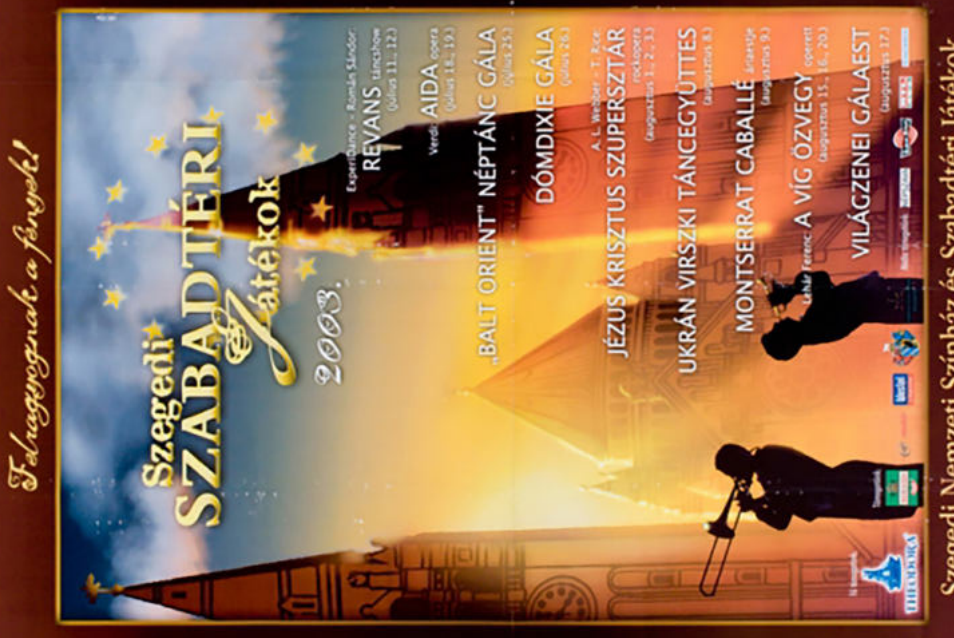
UKRÁN VIRSZKI TÁNCGYÜTTES
 augusztus 8.

MONTERRAT CABALLÉ
 musical zsongstus
 augusztus 9.

Lehar Ferenc
A VIG ÖZVEGY
 operett
 augusztus 15., 16., 20.

VILÁGZENEI GÁLAEST
 augusztus 17.

INFORMÁCIÓ ÉS JEGYVÁSÁRLÁS: Árkium Szeged, Károly u. 9., telefon: 62/541-205, 62/541-206, 62/541-207
 e-mail: jelek@szegediszabadtteri.hu, www.szegediszabadtteri.hu
 INGYENESZETTEL: telefon: 91/111-6666, www.szegediszabadtteri.hu

Szegedi Nemzeti Színház és Szabadtéri Játékok

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

--	--	--	--

--	--	--	--

SZEGEI SZABADTÉRI
2012

Wildhorn-Bricusse
JEKYLL & HYDE
MUSICAL július 06., 07., 08.

Novák Ferenc
HEGYEN-VÖLGYÖN LAKODALOM
TÁNCMŰ július 13., 14.

Mascagni/Leoncavallo
PARASZTBECSÜLET/BAJAZZÓK
OPERA július 27., 28.

Szarfa
MÁRIA
MUSICAL. AUGUSZTUS 03., 04.

Szirmai-Bakonyi
MÁGNÁS MISKA
OPERETT AUGUSZTUS 17., 18., 19., 20.

www.szegediszabadtteri.hu

maestro

SZEGEI SZABADTÉRI
JÁTÉK6K

WAGNER
A BOLYGÓ HOLLANDI

07. | 01., 02.
Világstár fellépő: **Paul Potts**

Ginszperghen, Kálmándy Mihály | További szereplők: Ráik, Szilvia | Wiedemann, Bernadett | László
Wassner, Csaba | Disz: Kiheti Csörgő, J. Jémez; Főz: Ámli | Zenei supervisor: Pál Tamás
Rendező: Szabó Máté

www.szegediszabadtteri.hu

maestro

Felragasztottak a fegyverek

Szegei SZABADTÉRI Játékok 2002

WILLIAM SHAKESPEARE:
III. RICHARD
Rendező: Vukobratović
július 5., 6., 9., 10., 11., 12.

FENYŐ MIKLÓS – TASNÓDI ISTVÁN:
MADE IN HUNGÁRIA
Rendező: Mihály László
július 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19.

ANDREW LLOYD WEBBER – TIM RICE:
EVITA
Rendező: Károlyi György
július 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25.

„PURIM”, AVAGY A SORSVETÉS
GYÖRI BALET – BUDAPESTI KLIMBER BAND
Rendező: János Bencs „Poni”
július 26.

ENNIO MORRICONE KONCERT
július 27. (júli. 28.)

Szegei Nemzeti Színház
és Szabadtéri Játékok

Információk és jegyvásárlás:
6720 Szeged, Kalmár ut. 7.
tel: 67 554-715, 554-714
554-715, 554-717
e-mail: szabadt@szabadtteri.hu
www.szabadtteri.hu

**„BABELTORONY”
XX. NEMZETKÖZI NÉPTÁNC GÁLA**
Rendező: Károlyi György és Bólygó Máté
Augusztus 1., 2.

**GEORGES BIZET:
CARMEN** (opera)
Rendező: Nagy Viktor
Augusztus 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12.

DÓM DIXIE GÁLA
Rendező: Troncsányi Attila
Augusztus 13.

OPERETT GÁLA
Rendező: Máté Imre
Augusztus 17.

100 TAGÚ CIGÁNYZENEKAR
BOBAN MARKOVIC ORKESTAR
Augusztus 18.

DISZELŐDÁS
Augusztus 20.

SZEGEI SZABADTÉRI
2013

KIHÁGYHATATLAN NYÁRESTI ÉLMÉNYEK

JÚLIUS 5., 6., 7.
**JACOB VIKTOR
LEANYVÁSÁR**
OPERETT

JÚLIUS 13.
**ANDREW LLOYD WEBBER
AZ OPERAHÁZ
FANTOMJA**
MUSICAL-KONCERT

JÚLIUS 26., 27.,
AUGUSZTUS 2., 3.
**GERARD PRESURVIC
ELFUJTA A SZÉL**
MUSICAL

JÚLIUS 31.
**VERDI-WAGNER
AJÁNDÉKKONCERT**

AUGUSZTUS 9., 10.
**GEORGE GERSHWIN
PORGY ES BESS**
OPERA

AUGUSZTUS 17., 18., 20.
**SZŐRÉNYI LEVENTE-BRÓDY JÁNOS
ISTVÁN, A KIRÁLY**
ROCKOPERA

JEGYÉRTÉKESÍTÉS:
SZEGED BEKÖLTISZA LÁRT. 56.
TEL: 67 541 205
www.szegediszabadtteri.hu
JEGYVÁSÁRLÁS: SZEGEDSZABADTÉRI.HU

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

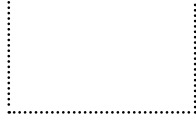
6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.

☐	☐	☐	☐
<hr/>			
<hr/>			
<hr/>			
<hr/>			

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

6720 Szeged, Magyar Ede tér 2. : 2260 ■ Telefon: (62)471-411 ■ www.szegediszabadtéri.hu

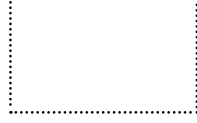
Kiadó: Szegedi Szabadtéri Játékok és Fesztivál Szervező Nonprofit Kft.

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Kedves Vendégeink!

2021-ben ünnepeljük az ország legrangosabb és legnagyobb nyári színházi eseményét, a Szegedi Szabadtéri Játékok alapításának 90. évfordulóját. Az árvíz után újjáépített város középontjában a Fogadalmi Templom áll, amely önmagán túlmutatva egyben a város túlélésének és a Szegedi Szabadtéri Játékok szimbóluma is. A harmincas évekre fizikai és szellemi értelemben is újjáépült város fejlődésében megkerülhetetlen szerepet játszik Klebelsberg Kuno kultuszminiszter, aki szegedi országgyűlési képviselőként szorgalmazta egy európai sugárzású, a velencei Szent Márk tér mintájára létrejövő zárt szerkezetű tér kialakítását.

A Dóm teret a város, az egyház és az egyetem elválaszthatatlan hármasa tölti meg szellemi tartalommal, majd a Salzburgi Ünnepi Játékok mintájára megszületik a Szegedi Szabadtéri Játékok. A fesztivál és a város mára elválaszthatatlanok egymástól, a Játékok kiemeli Szegedet a vidéki városok sorából, kulturális rangot, hírnevet és idegenforgalmat biztosít immár kilenc évtizede. A Szabadtéri idejére Szeged az ország színházi fővárosává válik, az itt élőknek intellektuális pezsgést és kulturális nívót biztosít. A kezdetek óta az ország legkiválóbb művészei és igazi világsztárok fordulnak meg nyaranta a városban, ahol több mint hetvenezer látogató élvezheti a csillagfényes estéket. Hihetetlen katartikus, az ország legnagyobb nézőterén, a Dóm téren négyezer ember energiáját érezni egy feszült színházi pillanatban.

Öt évvel ezelőtt a 85. évfordulóra készült egy átfogó kiadvány, mely a nyári Játékok eseményeit kronológiai alaposággal mutatja be. Jelen kiadványunkkal most arra vállalkozunk, hogy – amellett, hogy tisztelgünk az előző évtizedek előtt- az azóta eltelt éveket és főként igazgatásunk időszakát mutassuk be. Az elmúlt pár év mozgalmas volt: fantasztikus közönség- és szakmai sikerek, hazai kiválóságok és világsztárok, történelmi léptékű színpadtechnikai megújulás, rekord látogatottságok és jegybevételek, valamint elképesztő műfaji gazdagság éppúgy jellemzik az időszakot, mint a krízisek. Példátlan történelmi időszakon vagyunk túl, hiszen két szezont is jutott, amikor még a Szegedi Szabadtéri Játékok megrendezésének lehetőségéért is meg kellett küzdenünk. Legutóbb a világjárvány okozta váratlan helyzet jelentett kihívást, ám a nehézségekre visszatekintve emelkedett színháztörténelmi jelentőségű pillanatokra emlékezhetünk.

A jövőnk a múltunkból fakad. Hiszünk benne, hogy örökölt értékeinket kell a legmagasabb művészi színvonalon tovább vinni, érzékenyen reagálva a kor kihívásaira. Arra esküdtünk fel, hogy az elődeink szellemiségével örizzük e különleges népszínház hagyományait és a csillagfényes éjszakák katartikus varázsát.

Herczeg Tamás és Harangozó Gyula

A 90 éves Szegedi Szabadtéri Játékok története

1931

1935

1939

1937

30-as évek: 1931. június 13-án indul el a Szegedi Szabadtéri Játékok a Dóm téren, ahol a Magyar Passió című művet játszották Hevesi Sándor rendezésében. Ezt követően 1939-ig minden évben hatalmas sikerrel rendeznek szabadtéri előadásokat, az egyedülálló sikersorozat első felvonásának a második világháború vet véget.

1936

40-es, 50-es évek: Bár a Dóm téren csaknem 2 évtizedig nem élvezhették a nézők a csillagtetős előadásokat, 1948-ban megjelenik az igény arra, hogy - bár kisebb léptékben - egy új helyszínen, szabadtéri előadásokat tarthassanak. 1949 májusában Újszegeden felavatják a még teljesen el nem készült színpadot és nézőteret. A csaknem 1300 fős színpad azóta is fontos játszóhely a Szegedi Szabadtéri számára. Az 50-es években Szegedre érkezését követően Vaszy Viktor, karmester, a szegedi komolyzenei élet meghatározó alakja a Játékok felújítását szorgalmazza a Dóm téren. 1959. július 25-én így 20 év kihagyás után újraindul a Szabadtéri Játékok az ikonikus helyszínen, a fesztivál második fejezete Hunyadi László dallamaival kezdődik meg.

1959

1966

60-as évek: Az 1960-as évek programját főként fajsúlyos drámák, klasszikus operák, szovjet balett, illetve népi dal- és táncjátékok adják. Madách Imre, „Az ember tragédiája” című művének újra műsorra tűzésével a folytonosságot és a kor szellemének megfelelő újrafogalmazást is jelezni szeretnék. A fő misszió a magyar nemzeti művészet legfontosabb prózai és zenés darabjainak műsoron tartása, és az egyetemes kultúrtörténet legszignifikánsabb produkcióinak bemutatása.

1969

1971

1978

70-es évek: Az 1970-es években is rendszeresen lépnek fel külföldi együttesek a Dóm téren: többek közt Olaszországból, Bulgáriából, Ukrajnából, Lengyelországból, és a Szovjetunióból is érkeznek vendégjátékok. Vaszy Viktor - a prózai darabokon kívül - emellett klasszikus operák bemutatójának sorát (pl. Otelló, Fidelio, Nabucco, Aida) szervezi az ikonikus helyszínre.

1980

80-as évek: A 80-as években háttérbe kerül a prózajátzás, és az opera mellett megjelenik új, népszerű műfajként a musical. Elsőként Szakcsi Lakatos Béla Piros karaván című műve, majd 1984-ben a magyar rockopera, az István, a király, 1986-ban pedig a világhírű Jézus Krisztus Szupersztár, vagy az 1987-es A nyomorultak. A következő években számos világhírű musical ősbemutatójának helyszíne a Dóm tér, mely elindult azon az úton, hogy a hazai musicaljátzás meghatározó színhelye legyen.

1985

1989

90-es évek: A Szabadtéri a 90-es években is megőrizte sokszínűségét a musicalek további erősödésével: olyan nagysikerű darabok bemutatója fűződik ehhez az évtizedhez, mint például a Miss Saigon vagy az Elisabeth. 1994-ben új, mobil elemekből álló 4000 fős nézőteret kap a Játékok. A szektorokat az 1879-es szegedi nagy árvíz idején segítséget nyújtó európai fővárosokról, illetve Szeged testvérvárosairól nevezik el. 1996-ban a Játékokat összevonják a Szegedi Nemzeti Színházzal, így önálló intézményi léte megszűnik.

1996

2000

2000-es évek: A Szegedi Szabadtéri Játékok visszakapja önállóságát, a színházról leválva önálló gazdasági társasági formába szervezi újjá fenntartója, a város. A döntés a Játékok életében biztosította a dinamikus fejlődés lehetőségét. A menedzsment komolyan veszi a harmincas évek alapítóinak gondolatait, így a művészeti misszió mellett a város idegenforgalmi fellendítését is célul tűzik ki. A Játékok kezelésébe és üzemeltetésébe kerül a csodálatos szecessziós épített örökség a Reök-palota, vagyis a Regionális Összművészeti Központ (REÖK). Ezzel az előadó- művészeti műfajok mellett a szervezet tevékenységei között hangsúlyosan jelenik meg a képzőművészet is.

2020

2019

2007

2014

2010-es évek: A Szabadtéri Játékok történetének legjelentősebb műszaki fejlesztése és művészi megújulása. Városi és kormányzati közös finanszírozással a Dóm téren a teljes színházi üzem megújul, mobillá válik a színpad, felszíni mobil öltözők, új forgószínpad, hidraulika és emelők is beszerzésre kerülnek. Megújul a világítási eszközpark, új mobil fénytornyok kerülnek ki, megújulnak a színpad fölötti világítási hidak és LED- fallal gazdagodnak a szcenikai lehetőségek. Felújításra kerül az Újszegedi Szabadtéri Színpad is, az épületek és közönségforgalmi terek mellett, számos az előadást szolgáló szcenikai eszköz kerül beszerzésre. Az évtizedben kibontakozik a művészi szándék, amelynek célja a próza és az opera pozíciójának megerősítése. Elindul a Shakespeare és Molière sorozat, minden évben új opera premier várja a nézőket, és a Játékok történetében először Wagner mű is bemutatásra kerül. Kodály, Hány Jánosában nem kisebb világsztár, mint Gerard Depardieu lép fel. Világhírű Broadway musicalek magyarországi bemutatójának helyszínévé válik a Dóm tér, így például a Mamma Mia, Titanic vagy Apáca Show című musical is látható az ikonikus helyszínen. 2019- ben megnyílik a felújított Újszegedi Színpad, amely célja, hogy a Dóm térrel egyenrangú játszóhellyé váljon. Ennek érdekében a korábbi vendéglőadások helyett saját és határon túli együttműködésben megvalósuló produkciók is várják a látogatókat. Megvalósul a művészi álom és évente többségében saját bemutatásban kerül színre az előadó- művészet minden műfaja, így opera, dráma, musical, operett, táncjáték és szimfonikus koncert. Az évtized közepétől évente rekordot dönt a nézőszám és a jegybevétel, a Szegedi Szabadtéri Játékok az ország és a régió legjelentősebb nyári színházi eseménye. Az évtized utolsó évében a világgjárvány akadályozza a Dóm téri események megrendezését, így alternatív évad valósul meg, középpontjában az Akárki című moralitásjátékkal, amely nem várt művészi mélységet és óriási közönségtámogatást hoz.

A Szabadtéri „legjei”

A kilenc évtized alatt megszámlálhatatlan produkció került színre a Dóm téri színpadon, azonban némelyek színháztörténeti szempontból is kiemelkedőek a Szabadtéri számára. Ilyen például Madách Imre: Az ember tragédiája című darabja, melyet legelőször 1933-ban mutattak be az ikonikus helyszínen, majd az évek során más-más rendezői koncepcióban és szereposztásban láthatta a közönség. Az emblematikus mű abszolút rekorder a Dóm téri darabok között: összesen tizenhét, hatvanhárom előadásban került műsorra az elmúlt kilencven évben. Bár a nagyszabású produkció a fesztivál szervezőinek koncepciójában a 30-as és a 60-as években repertoárdarabként szerepelt, utoljára 2011-ben állították színpadra, Vidnyánszky Attila rendezésében, mások mellett Ónodi Eszter, Cserhalmi György és Földes László főszereplésével.

A LEGTÖBBET A DÓM TÉREN JÁTSZOTT MŰ

A LEGSZERETETTEBB SZÍNÉSZNŐ

A nagyszerű produkciók mellett hosszú évtizedek óta közönségkedvenc hazai sztárok szerepelnek a Szegedi Szabadtéri Játékokon. Molnár Piroska, a Nemzet Színésze több mint 50 éve lépett először a Dóm téri színpadra, azóta is meghatározó szereplője a fesztiválnak.

„1965-ben, még főiskolás koromban szerepeltem Ruttkay Éva mellett az Ember tragédiájában. Hihetetlen meghatározó élmény volt már ez is, de a Bánk bán, az Elisabeth, vagy az Apáca show is fontos állomás volt az életemben. Az évek alatt sok-sok szép emléket gyűjtöttem a Szabadtérin, az egyik ilyen pár éve történt, mikor a Tévedések vígjátékát játszottuk a Dóm téren. A rendező, KERO® egy keleties világot álmódott a színpadra, így a darabban szerepelt egy kis teve is. Nem volt sok szerepe, de a nézők imádták, mikor átsétáltak vele a jelenetben, így nem lehetett kihagyni. A kis teve viszont sírt, mert hiányzott a mamája, hát mi, szereplők vele zokogtunk a takarásban. Persze semmi baja nem lett az állatnak, és az előadás után egyből mehetett vissza az anyukájához.”

A 80-as évektől egyre elterjedtebbé és népszerűbbé válnak a zenés műfajok, erősödik a musical és a rockopera szerepe is. 1986-ban a magyar közönség elsőként a Dóm téren láthatta Andrew Lloyd Webber és Tim Rice párosának akkor már világhírű művét, a Jézus Krisztus Szupersztár című rockoperát. A darab a Szabadtéri életében is jelentős mérföldkő, hiszen a fesztivál ekkor indult el azon az úton, hogy a hazai musicaljátászás meghatározó színhelyévé váljon. A produkció rendezője Szikora János volt, aki így emlékszik vissza a darabra:

„Szeszélyes nyár volt, kiszámíthatatlan és végletek közt tomboló. A próbák alatt hatalmas hőség volt, a főpróbára viszont megérkezett a hidegfront, és a nyári színház örök réme, az eső. Óriási volt bennünk a nyomás, hiszen mégis csak mi játszunk Magyarországon először a Szupersztárt, nem okozhatunk csalódást! A hatalmas, hétezer nézőtér tele volt, a kint rekedtekkel meg lehetett volna tölteni még néhányszor a nézőteret. Alig kezdődött el a darab, mikor eleredt az eső, leállt az előadás, a nézők pedig elindultak haza. Aztán nem sokkal később, az általános depresszió kellős közepén berontott valaki az öltözőbe, és mikor kirohantam, nem hittem a szememnek. A nézőtér megint majdnem tele lett, az emberek, akik az előbb még hazamentek, most ott voltak újra. Hazamentek – esernyőért! Miattunk jöttek vissza! Gyors döntés született: ha így van, játszani fogunk nekik. Nem emlékszem már rá mennyi időbe telt, amíg az eső elállt, mi pedig elkezdtük újra. Azoknak, akik hittek és vártak.”

A LEGELSŐ NYUGATI TÍPUSÚ ROCKOPERA

A LEGFIATALABB FŐSZEREPLŐ

Feke Pál hosszú évek óta oszlopos tagja a Szegedi Szabadtéri Játékoknak, számos nagyszerű produkció főszerepeiben láthatta a 2000-es évek elejétől a Dóm téri közönség. Egyik legmeghatározóbb emléke mégis a Jézus Krisztus Szupersztár című rockopera, melyben mindössze 22 évesen kapta meg a címszerepet.

„Még mindig összerendezem a szívem, ha eszembe jut ez az élmény. Azt gondolom, nagyon keveseknek adatik meg a lehetőség erre a szerepre, ami nekem is az egyik legmeghatározóbb színpadi feladatom volt. 2003-ban pályakezdőként a Musical Színház előadásában, Molnár László rendezésében állhattam színpadra Jézus szerepében, ami azt gondolom egy színházi színésznek egy nagyon nagy állomás. Elérzékenyülve és meghatódva gondolok erre az időszakra vissza, Szeged nekem rengeteg emléket és fantasztikus élményeket jelent.”

A LEGFIATALABB DÓM TÉRI SZEREPLŐ

Szinetár Dóra nemcsak felnőttként meghatározó alakja a Szegedi Szabadtéri Játékoknak, a népszerű színésznő gyermekkorát is végigkísérte a fesztivál. 1987-ben, mindössze 10 évesen lépett először a Dóm téri deszkákra, az előadás emléke a mai napig nagy hatással van rá.

„Nekem ez volt életem első színházi szereplése, a mai napig szoktam mesélni, mert annyira megmaradt ez az élmény. A darabban kis Cosette-t játszottam és a Váracska című dalt kellett elénekelnem. A nyilvános főpróbán éppen még szürkület volt, és mikor felmentem a színpadra, velem szemben ült 6000 ember. Ez a pillanat annyira bevésődött, és az emlék is, hogy úgy gondoltam: most vagy nagyon gyorsan távozok innen- egy tízéves kisgyerekekre úgysem fog senki haragudni- vagy ha itt maradok, akkor az olyan végleges. Vettem egy nagy levegőt, és mondtam: „most már maradok”. Én ide datálom, hogy én színésznő lettem, egészen addig nem fordult meg a fejemben. Azóta is számtalanszor jártam a Szabadtérin, hol kísérőként, – hiszen édesapám nagyon sokat rendezett a Dóm téren- hol pedig szereplőként. De mindig az volt a mottó, hogy „Szegeden lenni olyan jó!” Nemcsak felejthetetlen élményeket és szerepeket köszönhetek a Szabadtérinek, hanem barátságokat is: Pálmai Annával itt ismerkedtünk meg, és azóta is nagyon jó barátok vagyunk.”

Az elmúlt évtizedben egy-egy produkció kapcsán olyan világsztárok vendégszerepeltek az előadásokban, akik „műfajidegenek”, de a show-szerű elemek azokat a nézőket is a Dóm térre csábítják, akiket egy hagyományos előadás nem feltétlenül vonzott volna. Az elmúlt években ilyen volt például 2014-ben Kodály Zoltán Hány János című daljátéka, melyben Gérard Depardieu, világhírű színész látható a nézők, Napóleon szerepében. A nagyszabású produkció rendezője a Szegedi Szabadtéri Dóm téri színpadán otthonosan mozgó Béres Attila volt. A rendező így emlékezett vissza arra a levélre, amelyet még a felkérésekor írt a világsztárnak.

„Azt írtam neki, hogy Hány János olyan karakter, mint a franciáknál Asterix és Obelix, hiszen ő is nagy hőstettekről mesél. Valahogy meg kellett oldani, hogy franciául beszélhessen a darabban, ezért azt találtuk ki, hogy mondjon olyan mondatokat, amiket valóban Napóleon mondott, és ezeket tegyük dramaturgiailag koherenssé. Így került bele a darabba például az, hogy „A legjobb védekezés a támadás” vagy hogy „Ígérj meg mindent, és ne teljesíts semmit.”

VILÁGSZTÁR A DÓM TÉREN

Ebben az évben új igazgatással folytatódott a Szegedi Szabadtéri Játékok története. A Páoholyban Harangozó Gyula művészeti igazgató elmondta, hogy bécsi munkája során sok fesztivállal megismerkedett Európában, ám a szegedi Játékok kínálata komplexebb mindegyiknél. Opera, operett, musical, táncszínházi és drámai produkció egyaránt található a kínálatban. Ezzel a koncepcióval Herczeg Tamás, igazgató is elégedett volt és ehhez azt is hozzátette, hogy a közönség tudja, miért jön Szegedre. Hogy ünnepeljen. Nem véletlenül hívják a Szabadtéri műsorának idejét Szegedi Ünnepi Heteknek. Az egyedülálló műfaji sokszínűség mellett a rendíthetetlen nézői bizalom megtartása volt az új irányítás célja és feladata.

Ha az esztétikai és színházi szempontokat tekintjük, akkor olyan kuriózumokkal szolgált az év, mint a Gothár Péter által rendezett Leányvásár nagyoperett, aminek a szereplői csak itt és csak ebben a munkában találkozhattak. Elég a színlapra tekinteni, hogy ez bizonyítást nyerjen, Ujlaki Dénes, Hegedűs D. Géza, Schell Judit, Nagy Ervin, Keresztes Tamás vagy Bordás Barbara egy színpadon aligha játszhattak volna együtt. A Dóm tér arra is alkalmas például, hogy egyetlen díszletben találkozzon a múlt és a színházi tér, hiszen a hatalmas papírhajó belseje a legendás Szőke Tisza valóságos belső tereit mintázta. Ha a magyar hagyományt tekintjük, akkor az operett mindenképpen ehhez húz, ám a nemzetközi kínálatból egy Andrew Lloyd Webber musical szerepelt az akkori kínálatban, ami igazi presztízszt adhat egy fesztiválnak. A két előadás a megvalósítással is mutatta a koncepció elemeit, hiszen a saját produkció mellett a Madách Színház erre az alkalomra specializált előadását is reprezentálta, Az operaház fantomját. Ugyanez érvényes a Budapesti Operettszínház musical előadására, hiszen ennek is újjá kellett születnie a négyezres nézőtér előtt.

Az Elfújta a szél előadás arra is lehetőséget adott, hogy három generáció énekesei mutassák meg tudásukat a Dóm téren. Janza Kata, Szabó P. Szilveszter

a tapasztalataikat, Serbán Attila és Bíró Eszter a középgenerációs magabiztosságot, Gubik Petra, Veréb Tamás az ifjú frissességet hozták.

Az évad különlegességeként egy nemzetközi produkciót is Szegedre röpített a műsor, George és Ira Gershwin Porgy és Bess produkciója 2013-ban egész Európában egyedülálló volt és magyar színpadon is évtizedekkel azelőtt volt csak látható. Matt Byrne azt írta az előadásról, „...olyan, mintha egy gospel templomban járna az ember.” Az afrikai gyökereit megőrző nyelv és zene az USA déli, part menti, rabszolgatartó övezeteiben született meg.

Az augusztus 20-hoz is kötődő, nemzeti ünnepet reprezentáló előadásként pedig olyan klasszikust láthatott a közönség, amelyhez Alföldi Róbert rendezői látásmódja garantálta a friss hajtásokat. Az egyik legtöbbet vitatott István, a király produkció született meg a Dóm téren, többek között, Udvaros Dorottya, Stohl András, Fekete Pál, Nagy Feró, Tompos Kátya, Novák Péter, Varga Miklós jóvoltából.

A részben örökölt évad kapcsán Harangozó Gyula és Herczeg Tamás az új, jövőbeli feladatokra is koncentráltak már. A más színházakkal való közös munkában elsősorban a Szabadtéri érdekeit kívánták szem előtt tartani, aminek gazdasági hozadékát a saját produkciók esetében is optimalizálni kívánták. „Ha azt mondom, egy bátor, nagyszabású, formabontó előadásról, hogy fesztiválprodukció, akkor ezzel irányt is szabunk. Esztétikai irányt. Ebben van adósságunk és lehetőségünk is.” Mondta Herczeg Tamás 2013-ban. Erre az irányra, úgy a lehetőségekre, mint az adósságok törlesztésére példaként már 2014-re kell tekintenünk. Egy olyan esztendőre, amikor nem csupán a Dóm tér rekonstrukciója kezdődött el, és ezzel együtt a nézőtér is megfordult, de a Szabadtéri Játékok is megkezdte műsorpolitikájának átfordítását a Szegedre mutató iránytűjével.

Leányvásár

István, a király

Az operaház fantomja

Porgy és Bess

Ajándékkoncert

Az innováció éve – így emlékeznek a Szabadtéri vezetői és munkatársai erre az esztendőre. A Dóm tér és a Dóm rekonstrukciós munkálatai miatt, ezen a nyáron, a színpadon fellépők láthattak rá a két toronyra, míg a színpad és technikai, a kiszolgáló és szociális helyiségek szinte teljes cserén és rekonstrukción estek át. Hagyomány és megújulás fogalmai köré rendeződött a tér éppúgy, mint a 2014-ben megvalósult művészi program.

Az innováció szerves részét képezte az a törekvés, hogy a Szabadtéri menedzsmentje aktívan alakította azt a szakmai környezetet is, amelyben a Játékok megvalósulnak. Konferenciákon, továbbképzéseken, színházzakmai szervezetek munkájában jelentek meg és vettek részt. Ebben az évben jelent meg Herczeg Tamás „Színházvezetés” című kötete, valamint a Szabadtéri által rendezett „Tér, művészet, szellemiség” című tanácskozás előadásait tartalmazó kiadvány. Eredmények, módszerek, új nézőpontok keresése, közreadása volt a fő cél, és annak a belátása is, hogy a Szabadtéri nem csupán műsort szolgáltat, hanem a hazai színházi környezet alakításából is kiveszi a részét.

Hét éves lett a REÖK (Regionális Összművészeti Központ), ahol a kortárs képzőművészet reprezentánsai leltek otthonra, emellett mintegy 11 ezer gyermek vett részt múzeumpedagógiai foglalkozásokon. A REÖK épületének, mint a szecesszió egyik egyedülálló képviselőjének pozicionálása is megtörtént, épületbejárások, városi séták igyekeztek az év minden szakában megfogni a helyeket és a Szegedre látogatókat. Az épületben jutott hely olyan alternatív, kortárs színházi előadásoknak is, melyek az összművészeti koncepciót éppúgy erősítették, mint a város változatos színházi kínálatát.

Ha a műsorkínálatra, a Szabadtéri Játékok missziójának legfontosabb elemére pillantunk, máris igazolva látjuk, hogy a hagyományos műfajok megjelenésében nincs hiány. Sőt, ha a Zorba, a görög előadásával induló nyárestéket nézzük, akkor a két részes táncmű valódi kísérlet volt arra, hogy az operett, vígjáték, musical mellé felzárkózzon a kortárs tánc elemeivel is átítatott balett. Dmitrij Sminkin 25 év tánckarrierje után tervezte az előadás látványos, 3D vetítéssel elemelt díszletvilágát, Harangozó Gyula koreográfájához.

Bordás Barbara szerint, az operettek nagyon összehozzák az embereket. A Csárdáskirálynőben Szilviát éneklő előadó igazán nem tévedett, amikor az egyik legnépszerűbb magyar

operettre gondolt, amelynek meséje szerint, éppen annyira reménytelen a benne megjelenő szerelem, amennyire csak egy operettben elképzelhető. Operett után musical, a 2013-ban nagy sikerrel játszott Elfújta a szél új karakterekkel bővülve és új szereposztással került Szegedre. Nem megcsinálni kell a szerepet, hanem egészen belebújni ebbe a nőalakba – mondta a Scarlett O'Hara szerepét átvevő Janza Kata.

Még mindig zenés műfaj és egy igazi klasszikus, Kodály Hány Jánosának dallamai augusztus első két napján csendültek fel a Dóm téren. S, ha valaki nem akarta volna kihagyni, hogy együtt látja Király Leventét, mint Öreg Háryt, a Császárt és Burkust egyszerre adó Bodrogi Gyulával és egy igazi francia színész ikonnal, a Napóleon szerepében virító Gerard Depardieuvél, az bizony jól tette, hogy a nagyotmondó huszár bűvkörébe került. Depardieu több hónapig forgatott már korábban hazánkban, jól ismerte a Balatont és környékét, vagy Budapestet, ám a Dóm tér hatalmas színpadának hangulata alól ő sem tudta kivonni magát. Ha Svejkre, a derék katonára is gondolunk, mint éles eszű, satirikus figurára, aki viszont az Újszegedi Szabadtéri Színpadon tűnt fel ezen a nyáron, akkor határozottan az lehetett az érzésünk, hogy Közép-Európa sajátos, császáros-handabandás ugyanakkor agyafúrt-kisemberes bukójába leginkább Szegeden orronthattunk, otthonos, ismerős beütésekkel. No, ne feledkezzünk meg az Indul a bakterház Bendegúzáról sem, ő aztán biztosan parolázott volna, még magával Napóleonnal is, ha módja lett volna rá, legalábbis, úgy ismerjük a kópéját.

A nyár slágere egyértelműen a Mamma Mia első, a Broadwayn bemutatott alapdarab majdnem szabadon változtatható előadása volt, s mint ilyen, a világon először került színre, Szirtes Tamás rendezésében. Ez a változat, minden elemében el kellett, hogy térjen az eredeti bemutatótól. Huszonnégy dal az ABBA együttes repertoárjából, azzal az illúzióval, mintha eredetileg is ebbe a történetbe szánták volna azokat. Mindez magyar nyelven, úgy, hogy ne feliratról kelljen követnie a közönségnek a slágerek szövegeit. A rendező két kedvenc dalának magyarított címei – Lepereg az idő és a Tiéd a győzelem – talán az egész produkcióra jellemző volt, az idő nem hiába pergett a játékosokkal és a közönséggel, a Mamma Mia pedig bizonyosan győzött, hiszen a következő években is műsoron maradt. Miközben csak a nyitóévben 28 ezren látták, és tombolták végig az előadást.

Elfújta a szél

Háry János

Indul a bakterház

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Zorba, a görög

Mamma Mia!

Csárdáskirálynő

Švejk, a derék elsőháborús katona

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Verdi, Shakespeare, Szabó Magda, Hugo és az ABBA, ha névsorolvasást szeretnénk tartani a 2015-ös évre. A Szabadtéri színpada továbbra is a székesegyházzal szemben helyezkedett el, hiszen ebben az évben még nem készült el a nagyszabású rekonstrukció. Az viszont biztossá vált, hogy az új technika, a színpad és scenikai gazdagodás – a Játékok történetének egyik legnagyobb ilyen irányú beruházása – sikeresen vizsgázott az elmúlt évben. A szlogen, hogy a Szabadtéri sikere, Szeged sikere továbbra sem kérdőjeleződött meg, hiszen a műsor és a nézők egymásra találása újabb és újabb csúcspontokat döntött a nézettségben és a bevételekben egyaránt. A Szabadtéri elnyerte a Magyar Marketing Szövetség városmarketing díjának gyémánt fokozatát, és a nemzetközi elismerés sem maradt el, hiszen az Európai Fesztivál Szövetség a kiemelkedő európai fesztiválok közé sorolta a Játékokat. A 2014-es év tapasztalataival felvértezve, ebben az esztendőben operával nyitott a Dóm tér.

Giuseppe Verdi Az álarcosbál című operáját 1857-ben fejezte be, Piave, a sikeres librettószerző szövegkönyve alapján. Az eredeti mű középpontjában III. Gusztáv svéd király meggyilkolása áll, a francia forradalmárok és a királyhű alakok egészen a svéd udvarig jutottak rivalizálásukban. Olyannyira jól sikerült a darab, hogy a nápolyi opera nem is merete bemutatni. Mindez azért érdekes, mert hamarosan Boston kormányzójává változott a svéd király és egy amerikai-brit konfliktussá nemesedett a történet. Béres Attila rendezésében visszatértek az eredeti darabhoz. A jégvilágba helyezett álarcosbál és a Báلكirálynő, Katarina Witt fellépése színezte a nyitóelőadást. A címszereplő, László Boldizsár már énekelte beugróként III. Gusztáv szerepét a stockholmi operában is, és nagyon tetszett neki a rendezői vízió. A zene, az énekesek, a Sólya Ádámot dicsérő koreográfia, a pazar látvány, a ruhák, ez előadás dinamikája, erős érzelmi hullámváltozása a nézők számára is maradandót adott.

Az Abigél című regényből készült musical 2008 óta volt a Budapesti Operettszínház sikeres előadása, de szabadtéri variációban csak Szegeden láthatta a közönség. A rendező, Somogyi Szilárd még Szabó Magdával is dolgozhatott az eredeti előadás készítésekor, de a szabadtérre szánt variáció egy mozgalmasabb, filmszerűbb előadás lehetőségét kínálta. Az Abigél úgy lett klasszikus, hogy a regényből készült filmsorozat a végtelenségig ismételtető darabja a magyar televíziózásnak, de a musicales kiterjesztése is sikerre vitte a háború törvényein túlmutató etikai helytállás történetét.

Jött, látott és újra jött! A Mamma Mia a második évadát kezdte Szegeden. A Madách Színház először tartott bemutatót házon kívül, hiszen egy évvel ezelőtt az előadás a térről került a színház repertoárjába. Erdemes Kováts Krisztától idézni, – aki Donna Sheridan szerepét játszotta – miszerint a dalok közben sem léphettek ki a karakterekből, hiszen ez az előadás nem egy koncertszerű dalfűzér, a történetért felelős Catherine Johnson jóvoltából egy valódi színházi előadás született. Egy olyan, ami több mint száz lejátszott este után nyitotta ki a szárnyait a négyezres nézőtér előtt.

Önálló bemutatóval, Shakespeare Tévedések vígjátéka című munkájával tért vissza a próza a nagyszínpadra. KERO® rendezésében Molnár Piroška és Haumann Péter mint kereskedő házaspár léptek fel. Molnár Piroška szerint, egy ekkora térben is megvalósulhat az, hogy a nézők együtt lélegezzenek a játékosokkal. Mindenki mindenkivel összekever mindenkit, igazi bohózat szituációk váltják egymást és a szereplőket a színpadon, ahol, igenis ér a színlelés. Egészen addig, amíg Shakespeare úgy nem dönt, hogy mindenkit mindenkivel és mindenkistül leleplez. Vagy mégsem? Aki emlékszik az előadásra, tudhatja a választ.

A nyomorultak az egyik legsikeresebb zenés adaptáció a nemzetközi musicalirodalomban. Adott az 1500 oldalas nagyregény és a két és félórányi játékidő. Elemi szenvedélyek, romantika és hősiesség, a személyiségek tragikus összeomlása és felemelkedése, drámai mélység és reménytelen felemelkedés. Ez Victor Hugo szövegének is a ritmusa. Hatalmas stáb, a Madáchhoz és a szegedi előadáshoz igazított színpadi megoldások, a nyolcvannál is több változás hatalmas munkát jelentett a Kentaur által tervezett díszletben fellépő művészeknek. Jean Valjean hajdan Vikidál Gyula hangján szólalt meg, aki a Püspök szerepében tért vissza a Dóm térre.

Nem maradt Shakespeare nélkül az újszegedi játszóhely sem. Az SZFE végzős hallgatóival ifj. Vidnyánszky Attila vitte színre az Athéni Timont, címszerepben Hegedűs D. Gézával, aki a hallgatóival állt egy színpadra. A világirodalom legnagyobb mizantrópja olyan különleges alak, akinek ábrázolásába kevesen vághatnak bele eredményesen. Az előadás különössége éppen abban a feszültségben mutatkozott meg, ami az érett, tapasztalt, befordult „öreg” és a zabolátlanul lobbanékony fiatalok köpönyegforgatásaiból keletkezett.

Jutalomjáték – Outbreak

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Rejtő Jenő népszerűsége ellenére is kihasználatlan ikonja a magyar film és színház világának. Hiába lett belőle képregény, ha a könyvei alig jutnak el a filmkészítési fázisba, és inkább fiaskók kísérik az erre való törekvéseket. A szőke ciklon már címében is sikerre van ítélve, és Somogyi Szilárd változatában jóval többet bíztak a rejtői szövegre. Az akkor 110 éve született szerző a kávéházakban írott szövegeit a gépirólányok lakásán diktálta a kisasszonyoknak. Ez maga a színpadi szituáció is, a Buddhába rejtett gyémántok keresése tehát egy összetettebb narrációs világból bomlott ki, mint az megszokott. Ennyit bizonyosan, sőt ennél is többet érdemelne a magyar ponyva királya, akivel azért olyan sokan nem árulhatnak egy gyékényen a magyar irodalom szereplői közül.

A Duda Éva Társulat Gregor Lustek és Rosana Hribar koreográfiját hozta Szegedre. Az Outbreak a test valóságát, és annak metafora voltát is hivatott volt bemutatni, ahol a tangó szereposztása férfi-nő leosztása annyiszor borul, ahányszor új érzelmek, hatások, vonzások és taszítások mozdítják meg a szereplőket.

Majdnem ugyanez, csak más eszközökkel, jó, egész más stílusban és elbeszélésmódban, a bohózatként megjelenő páratlan és furcsa párok sora. Attól, hogy bulvár, ugyanarra fókuszált, mint a kortárs táncos előadás. A nőre és a férfira. Persze, lehet, hogy a témaválasztást illetően nincs is szabad kezünk, hiszen páros és páratlan az egész világ, és páratlan benne minden nő és férfi.

Tévedések vígjátéka

A nyomorultak

Abigél

A szőke ciklon

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Athéni Timon

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Az álarcosbál

A nyolcvanötödik évad. Pontosabban, a nyolcvanötödik születésnap, hiszen akár a háború éve, akár az újraindulást megelőző évek, bizony kimaradtak. Talán egy apró statisztika érzékelteti, hogy egyáltalán nem apróságok történtek Szeged városában, a Játékok 1931-es indulása óta. 211 produkció, 1002 előadás és több mint 4 millió néző. Más-más korok, színházi mércék, esztétikai variánsok, a kultúra státuszának, irányításának változásai mind otthagyták nyomukat ezeken az éveken, esteiken, előadásokon és nézőiken. Talán csak az nem változott meg gyökeresen, hogy párnáikkal, pokrócaikkal esténként vendégek és szegediek ezrei indulnak a Dóm tér felé, a lenyugvó nap sugarait követve. Immár levehetetlené vált a műsorról a Mamma Mia és másodsor is láthatta a nagyjérdemű a 2015-ben már játszott A nyomorultak című musicalt. De, kezdjük az újdonságokkal, bemutatókkal.

A bolygó hollandi német nyelvű előadása nyitotta az évadot, mégpedig Kálmándy Mihállyal a címszerepben és Paul Pottsal a Kormányos szerepében. Hatszáz koncerttel és négy lemezzel a háta mögött érkezett a brit tehetségkutatóban berobbant énekes Szegedre, hogy egy olyan előadásban kormányozza a hajóját, amely a tengerből egyenesen az űrbe tart. A rendező, Szabó Máté víziójában a Selmáért epedő hollandi kozmikus magányra kárhoztatott figura. Potts elmondta, hogy az első opera, amit életében látott, Wagner Trisztán és Izoldája volt, hét órás, rendkívül kényelmetlen székeken. Viszont, lírai tenorként egy Wagner esetében ritka, lírai szerepet játszhat. Talán kevesebbet kellene gondolkodnunk és többet éreznünk - tette hozzá - s még annyit, hogy az opera rendkívül alkalmas erre a váltásra.

A tánc/szín/játékok sorában egy Zsuráfszky Zoltán koreográfia került a Dóm térre, a Drakula utolsó tánca a Magyar Nemzeti Táncgyűttes munkája volt. Keresztes Ildikó nem csupán énekesi, hanem táncos múltja miatt is örült a felkérésnek, Novák Péter viszont nem habozott és kijelentette: neki Szeged a világ közepe. A néptánc heterogén nyelve olyan homogén erőként szolgál, amit már gyerekkora óta érez a Dóm tér hatalmas színpadán. Keresztes a Drakulában a misztikus és a hagyományt egyszerre tiszteli. Zsuráfszky, aki maga is fellépett az előadásban, arra volt büszke, hogy magyar, szerb, román és cigány táncok is megelevenednek a színpadon, hiszen egy falu lakói fognak össze, hogy leszámoljanak a vérszívó gróffal.

Aki a hagyományt és a szórakozás könnyedebb formáját preferálta, jegyet válthatott Eisemann Mihály Én és a kisöcsém című operettre, amit Lőrinczy Attila átdolgozásában inkább a musical felé toltak el a darab készítői. Ha valaki a titokra is kíváncsi volt, mi lehet ennek az örökérvényűnek a rejtekében,

hiszen első látásra tényleg egy habos-babos zenés vígjátékra hajaz, akkor nem maradt válasz nélkül. Pontosan ez. Egy kicsit angyal legyen, egy kicsit démon - hangzik fel az egyik sláger visszatérő kívánsága, s a darab éppen ilyen. Sőt. Ha a színházi spiccet preferáljuk, akkor arra is született nóta, hiszen ebben a műben éneklük azt is, hogy: „Csa-csa-csak egy csöppet ittam, kérlek.”

2016-ban a Mamma mia tehát harmadszor tért vissza a Dóm térre, a Madách Színházzal való együttműködést mi sem igazolta jobban vissza, minthogy ez volt az az előadás, amelynek jegyei már hónapokkal az első előadás előtt elfogytak. A darab alatt a Dóm tér az ország legnagyobb discoklubjává vált. Miért pont A nyomorultak komorabb világával állt párban az ABBA slágerekre építő napfényes musical? Az egyik ok a Madách Színház repertoárjában keresendő, a másik a rendező, Szirtes Tamás személye. 2013-ban, amikor Herczeg Tamás és Harangozó Gyula megkezdték munkájukat, hivatkoztak arra, hogy vannak fesztiválok, amelyek nevekhez kötődnek, és vannak olyanok is, amelyek – és ilyen a Szegedi Szabadtéri Játékok - inkább a műfaji sokszínűséggel, játékhelyeinek és együttműködési készségüknek köszönhetően, próbálnak kitérni. Nem feltétlenül a rendezők személye építi a Játékok imázsát, a nézők inkább a műfaj alapján választanak, és a Les Misérables nemzetközi sikere után, itthon is sikerre volt ítélve. Ez teljesedett ki azon a két július végi napon, amikor elhangzottak a világhírű szerzemények a Dóm téren is.

Ha pedig musical, akkor a javából válogatták az Ének az esőben előadását, ami kifejezetten a térre készült. A némafilm kontra hangosfilm világát idéző történet mindenki előtt ismert, aki látta a világ legnézettebb musicalfilmjét. A legnehezebb és ugyanakkor eredeti döntés volt a rendező, Harangozó Gyula részéről, hogy meg sem próbálja a filmet másolni. Ugyanakkor nem mondtak le a hollywoodi stúdiók látványvilágáról és hangulatáról sem.

A Szabadtéri Játékok hagyományainak erős vonala az Ajándékkoncert című szimfonikus zenekari est. Szeged gazdag zenei életében, Pál Tamás neve vagy az augusztus 17-én a hegedűszólót játszó Kosztándi István alakja összeforrott a várossal. Azért is volt különleges az év koncertje, mert Bogányi Gergely bemutatta azt a hangszert, amit hét évig fejlesztett. Tiszta, egyenes hangzás, gazdag felhangrendszer, és ami nem megvetendő, az állóképesség. Ez volt a zongorafejlesztés kiindulópontja.

Shakespeare 2015-ben érkezett a szegedi csillagszínházba, a Tévedések vígjátéka is visszatérő szereplő volt tehát. Ahogy az előző évben, úgy 2015-ben sem kellett bizonygatni a nézőknek, hogy

Virtus – Újcirkusz

Újszegedi Szabadtéri Színpad

miért is van helye a prózának négyezer néző előtt. Persze, Shakespeare sohasem prózai, nem tud az lenni, hiszen költészet és komédia olyan könnyed ritmusban járnak együtt, hogy a néző szinte észre sem veszi, hogy a Mester bizony becsapja itt-ott. S, nem csupán agyalni volna mit, élet meg az értelme, de elképedni, megrendülni sem árt, hiszen a sok nevetés mögött felbukkannak a szomorúság könnyei is.

Újszeged is játszott, Az egérfogót semmilyen formában nem lehet megenni, hát még Agatha Christie ugyancsak könnyű kézzel szórt gyilok sziporkáit. A miskolciak is kirukkoltak egy író-rendező párossal, Székely Csaba darabjai már évek óta reprezentálják az erdélyi, új írógenerációt, Rusznyák Gábor pedig rendezőként támasztotta fel Caragiale satíróját, a Zűrzavaros éjszakát. Duda Éva társulatával ebben az évben tánc-cirkuszt álmodott Újszegedre. Sárosi Emőke ezt írta az előadásról az Ellenfényben – A Virtus nagyon magyar. Trikolor jelmezek, piros függöny, fehér háttér, zöld dobbantó, kakaskodó pökhendiség... A Tűzmadarak, Szirtes Edina Mókus és Kunert Péter közös magyaros-balkános-elektronikus elegye koherens része a szédítő magasság dimenzióiba törő Virtusnak.

A tanú a fesztivál saját előadásaként, Elek Ferenc Pelikán Józsefjével súlyosbítva, a Szegedi Nemzeti Színház színészeit tanúskodásra fogva, hozta a kötelezőt. Vannak letehetetlen könyvek, akad ezer-szer újra nézhető film, így olyan színházi előadásnak is kell lennie, ami nem állít a feje tetejére semmit. Lévé, hogy az már amúgy is azt teszi. Áll a feje tetején, és azt állítja, hogy: hagyjuk a szexualitást a hanyatló Nyugat ópiumának. Ami, ugye, kicsit sárga, kicsit savanyú, de a miénk!

Ének az esőben

Drakula utolsó tánca

A tanú

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Ajándékkoncert

Zűrzavaros éjszaka

Újszegedi Szabadtéri Színpad

A bolygó hollandi

Az egérfogó

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Én és a kisöcsém

Erre az esztendőre bizonyossá vált, hogy Szeged az ország harmadik-negyedik leglátogatottabb turisztikai célpontja. Az idelátogatók száma megkétszereződött az évtized kezdetétől. Bár a Dóm előtti nézőtér nem lett ugyan nagyobb, esténként ugyanúgy 4000 néző előtt zajlanak az előadások, mint akár tíz évvel azelőtt, de a város nyáresti arcára már aligha ismerne az, aki éppen ezt a tíz évet hagyta ki Szegeden. Teraszok, éttermek, szállodák tették ki a megtelt táblát, és ez vonatkozott a Szabadtérre is. 2017-ben elkészült a Dóm tér alatti terület átépítése. A Látogatóközpont is feliratkozott a turisztikai látványosságok közé, a színpad és nézőtér pedig eredeti irányában várta a fellépőket és a nézőket. S, ha már a színpad kerül szóba, ritkán írhatjuk le, hogy van abban 18 kilométernyi vascső, a teljes súlya pedig 140 tonna. Ugyanakkor ezer tonnányi súlyt kell elbírnia, az oldalszínpadokkal együtt 2000 négyzetméternyi színpadi térnek. Az Harangozó Gyula és Herczeg Tamás vezette Játékok direktorparósa második ciklusát kezdte a Szabadtéri élén. Az elmúlt években az opera és a próza is visszatért a műsorkínálatba. Ennek folytatásával vágtak a 2017-es évnek is, amikor a Tosca került színre, nyitóelőadásként.

A Bocskári László által rendezett előadásban egy kamaraopera intim terét kellett óriásira növeszteni a hatalmas színpadon. Színházi fogalmazással közelíteni az operához – ahogy a címszereplő, Rost Andrea is fogalmazott. Puccini mindig női hőskönn keresztül, az ő sorsukat kiemelve fogalmaz, amikor szerelemről, politikáról, intrikáról, bűnről és bűnhődésről szerez zenét. Rost önmagát akarta eltüntetni, hogy mindenestől Tosca lehessen a színpadon. A konkrét utalásaitól megfosztott térben, a gyilkos intrika, a halálos szerelem és a biztos tragédia színpadi felemelkedése is meg tudott történni.

A Mamma Mia negyedszer is visszatért a Dóm térre – ritka széria ez a Szabadtéri történetében. A nézők nem is színpadi műként, hanem közösen átélhető buliélményként tekintettek arra a néhány órára, amikor maguk is ABBA hangulatú hőskönné válhattak. Könnyű lenne azt mondani, hogy életérzést, sőt létélményt adhat egy szórakoztató színpadi mű, ám ebben a nézői reakcióban a nosztalgia, a megvalósult, vagy inkább a megvalósulatlan álmok emlékezte is motorja tudott lenni a felszabadító együttmozgásnak.

Az Ének az esőben bemutatója kísérlet volt arra, hogy egy nem kevésbé ismert történetet lehetséges-e a Dóm tér kulisszái közé helyezni. Hogy a jól ismert dallamok mellett, a hajdani Álomgyár filmes rekvizitumaival operáló díszlet és szcenika megkapja-e a nézői visszaigazolást. Július közepén, három estére visszatért a musical, tehát a kísérlet sikerült.

Shakespeare sem kopott meg, vagy inkább ki a kínálatból, így ebben az évben a Vízkereszt, vagy amit akartok került színre. A szálakat Béres Attila mozgatta, akinek a kedvéért homokos dűnévé változott

a színpad. Egy tíz méter széles, három méter magas fej emelkedik ki a vízparti fövényből, talán egy hajdani despota hatalmas szobrának maradáka. Érdemes a fordító, Nádasdy Ádám nevét is megemlíteni, akinek munkájában Böffen Tóbiás nevéből például, a jóval előkelőbb(nek ható) Böföggy Tóbi lesz. A pajkos urizálás, a gazdagság, a gyász, és a minden körülmények közt fennmaradni akaró kispolgári pöffetegség vígjátéka három estén is látható volt a Dóm téren. A Malvoliót játszó Alföldi Róbert szerint „A rendezőre való gondolásban csak a mosoly létezik, ám Shakespeare esetében „zokogva sírok.” Tőle, még a vígjáték is szomorú, még jó, hogy nagyokat nevetethünk közben.”

Victor Hugo reálmantikus regényei, extrém figurái A nyomorultak sikere után egy másik ezerszer olvasott regényből bújnak elő. A rút külső és a vajszív ellentmondásán túl, a szépséges és szörnyű találkozásából, vagy azon is túl ott volt az újabb musical lehetőség. A Notre Dame-i toronyőr volt már mese-séssé tett rajzfilm, ám a Stephen Schwartz dalszövegeiből kibomló világ közelebb áll az eredeti regény hangvételéhez. Az idegen, a kívülálló szerepe mindig is foglalkoztatta a többséget, a közterek mentén haladni, előítéleteket gyártani, vagy megismerni? Ebben kínál utakat Hugo és a musical sem szakad el az alapkérdésektől. Ha még egy réteget keresnénk, akkor az alcím is eligazíthat. Ima az emberért.

Az Ajándékkoncert kínálatában – melyet minden évben Herczeg Tamás rendez – egy igazán különleges évforduló ünneplése is megjelent. Emlékeztek az ötven éve elhunyt Kodály Zoltánra, akinek Páva-variációit és a Galántai táncait a Szegedi Szimfonikusok szólaltatták meg. 2017-ben ünnepelte megalakulásának három évtizedes évfordulóját a Szegedi Kortárs Balett, Juronics Tamás együttese a 15 éve repertoáron tartott Carmina Burana koreográfiával szerepelt a Dóm téren.

Ebben az évben megkezdődött az újszegedi liget és ezzel együtt a színpad fel-és megújítása is. A REÖK Színpad a Kálvária sugárútra költözött, szeged néptáncosainak népszerű fellépőhelyén Hajnali részegség címmel Kosztolányi és Karinthy barátsága elevenedett meg, Kőszegi Ákossal és Koltai Róberttel a címszerepekben. Illetve. A barátság csak apropója annak a szerelmi háromszögnek, ami Kosztolányi utolsó éveiben a költő köré fonódott. Kuplák, slágerek és Kosztolányi halhatatlan játékosága, például a nászútján meglátogatott párizsi halálrevü morbid világa is megidéződött ebben a Réczei Tamás által írt és rendezett előadásban.

2017-ben tíz éves lett a Reök-palota, ahol Mucha és Dalí nyomatok között emlékezhetek a látogatók a 2007-es indulásra. Regionális Összművészeti Központ, hogy ne csupán az építető Reök Iván nevével emlékezzünk az évfordulóra, de arra a szerepre is ráirányítsuk a figyelmet, amelyet a kortárs és a nemzetközi képzőművészeti szcena megmutatásában betölt az intézmény.

Ajándékkoncert

Hajnali részegség

REÖK Szabadtéri Színpad

Tosca

A Notre Dame-i toronyőr

Vízkereszt, vagy amit akartok

Könnyedség és értékorientáltság. Így foglalta össze a műsorral kapcsolatos véleményét Herczeg Tamás, a Játékok igazgatója. Lehet, hogy egy Shakespeare vagy Molière darab könnyed, de az biztos, hogy az orientációikat tekintve megkérdőjelezhetetlen klasszikusok. A kérdőjeleket persze nem kell eldobnunk, hiszen, éppen az ő drámáikon, vígjátékaikon, színműveiken keresztül kérdezhetünk rá önmagunkra. Mit sem változunk? Tényleg, ilyenek lennénk? Klasszikusok a musical repertoárból, saját bemutató és a visszatérő darabok kínálata. A Szabadtérít a nézők tartják életben, ők a valódi, estéről estére visszatérő támogatók, ám a fenntartók és a menedzsment is olyan együttműködésben érdekelték, aminek legfőbb eredője és mutatója a néző komfortja.

Rigoletto. Ha opera és halhatatlan herceg-udvari bolond páros, akkor Verdi. Hogy az egész világ bohócsipkát öltött, azt talán nem tekinthetjük túlzásnak 2018-ban, de az biztos, hogy a színpadon torony és búvóhely, kacagás és tragédia egyaránt ebből a siphóból gurult a nézők lábai elé. Állandó mozgás, lüktetés, invenció és intenzitás, Harangozó Gyula, a rendező nem felejtette el, hogy a színpadon a mozgás éppen olyan elengedhetetlen elem, mint a zene és az ének. Nála nem fúrták le az énekesek lábát a színpad deszkáiba, minden, ami történik a lélekben, azt a test is közvetíteni próbálja. Ha van ária, amit azok is ismernek, akik opera közelében sem jártak soha, akkor „Az aszszony ingatag...” kezdetű ária biztos ilyen. Mantova hercegének szerepében László Boldizsár olaszul és magyarul is megfordult már, a sláger komorabb árnyalataira, a benne megjelenő düh kifejezésére koncentrált. Keszei Bori, Gildaként annak a kihívásnak és gyönyörűségnek örült, hogy a Dóm téren magyarul szólaltak meg az opera ismert szólói, duettjei, kórusai. Rigolettoként Ludovik Kendi figurájának kétarcú komplexitását, és a megformálásához szükséges, szinte sportolói fegyelmet említette.

A Notre Dame-i toronyőr története valóban megfogta a nézőket, hiszen ebben az évben visszatért az előadás. Új hódolókat szerezni éppúgy alkalmas volt a darab, mint azok előtt is újra feltárulni, akik újra át szerették volna élni a tavalyi estéjük hangulatát. Többször hallhattuk, hogy valóságos rajongói klubok alakultak ki egy-egy visszatérő előadás körül, ez alól a Quasimodo kalandjait elbeszélő musical sem volt kivétel.

Apáca Show. Soul és disco. Ha ez így nem sok, márpedig a világhírű, eredeti filmben sem tűnt annak, akkor valóban működhet muscalként is. Legalábbis a West End és a Broadway színházi urai úgy gondolták, működik. Meg a nézők is. A Delorist játszó Peller Anna szerint, neki Szeged különben is olyan, mintha itt találkozna az ember Istennel. Tehát nem csak a zárdában, de egy-egy színházi pillanatban is lehetséges a csoda és a találkozás. Sente Vajk rendező szerint sem csupán arról van

szó, hogy a zárda lakói milyen remekül táncolnak és énekelnek, hanem arról is, hogy egy-egy sors miként bontakozik ki a történet során.

A Hegedűs a háztetőn romantikája mit sem kopott, ám az Alföldi Róbert rendezte előadásban inkább a valóságismeret színházi felmutatása volt a cél. 1964-es születése óta Tevje, a tejesember története még egyszer sem szerepelt a Szegedi Szabadtéri Játékok kínálatában. Az is kellett a bemutatóhoz, hogy olyan színészek tudjanak együttműködni, akik az egymással, vagy éppen a rendezővel történő munkát is különlegesnek tartják. A Golde szerepében fellépő Éder Enikő például soha nem dolgozott Alföldivel. Stohl Andrásnak vagy Hevér Gábornak bérlete van hozzá, így Éder Enikő mondhatta, hogy Alföldi úgy tudott ordítani, hogy közben simogatta a lelked. Igen, és hogy következik mind ebből a szikárabb, szárazabb, realistább előadás, mint amit a magyar közönség megszokhatott. Nincs nagyobb dala sem a darabnak, sem Bessenyei Ferencnek, mint a „Ha, én gazdag lennék...” kezdetű. Úgy, ahogy ő tudta, nem érdemes többé élelni, talán nem is lehet. Ám, a könnyörgőbb, tragikusabb, ugyanakkor dühösebb előadásmód képes volt legalább olyan hatást elérni a négyezer néző előtt, mint a romantikusabb változat.

A vígjátékok után egy szertelenül hullámozó, bőséges energiájú, a fiatalokat is megmozgató előadással szerepelt a Shakespeare repertoárból a Rómeó és Júlia. Napfényt és könnyedséget ígért a térben Antal Csaba díszlettervező. Hegedűs D. Géza, a rendező, egy József Attila idézettel a darab költői fenségét ragadta meg. „A hajnali égre leheveredünk, és csak csudálkozunk az életen.” írta a Csudálkozás az életen című versében. Ha valakit, akkor Mészáros Blankát végig kísért Júlia szerepe, hiszen az egyetemre is az egyik monológjával felvételizett, sőt, az összes szövegét megtanulta egyszer, amúgy, kihívásképpen. S, tényleg, Szegeden, 2018-ban, valóságosan is találkozhattak.

Folytatódott az újszegedi liget rekonstrukciója, így Molière Úrhatnám polgára a néptáncosok színpadán debütált. Herczeg T. Tamás rendezte az előadást, amelynek vad aktualitásával úgy próbáltak kezdeni valamit, hogy egyáltalán nem aktualizáltak. Parti Nagy Lajos szövegéről mondta azt a Dorante szerepét játszó Sorbán Csaba, hogy első nekifutásra még elolvasni is nehéz. Aztán ahogy szelídül, egyre szórakoztatóbb lesz. Talán éppen ez a szelídítés vadította meg úgy a szereplőket, hogy végig vágtattak a feltartóztathatatlan nevetségessé válás útján. Hiszen, ennyi felfuvalkodott hólyag között, tényleg üdítő volt, ha felbukkant egy efféle mondat. „Bolu szarmazütür de genere Zsurda/Örökös uracu, mammamusu tiktak.” Komolyan, ez Jourdain úr török pedigréje. Mert, már csak az hiányzott neki.

Úrhatnám polgár

REŐK Szabadtéri Színpad

Hegedűs a háztetőn

Rómeó és Júlia

Rigoletto

Ajándékkoncert

A Notre Dame-i toronyőr

Messze kimagasló évad volt, művészi szempontból is a célba érést jelentette a 2019-es Szabadtéri Játékok. A művészi célok értelmében is és a nézőszámot tekintve is meghaladta a korábbi évek eredményeit.

A fesztivál két helyszínen összesen 29 színházi estével várta a közönséget, melyekre mintegy nyolcvanezren voltak kíváncsiak. Az Európában is egyedülálló műfaji sokszínűség is megmutatkozott: táncjátékot, musicalt, romantikus komédiát, operát, mesebalettet és szimfonikus koncertet is élvezhettek a Szabadtéri rajongók.

A nagyszerű bemutatók sorát a Hullámzó világ című kétrészes táncjáték indította, amely tisztelgés volt Szeged város hősiesség helytállása előtt. Az első részben, a Betyárvilág-ban Rózsa Sándor korát idézte a dramatikus táncjáték. Míg, a folytatásban, a Szöged népében, az akkor 140 éve történt nagy árvíz eseményeinek állítottak emléket az alkotók. Természetesen nem maradhatott ki a ma népopera, a musical sem a műsorból. Vendégjátékként ezúttal egy olyan kivételes darab érkezett, melyet még sosem láthatott a Játékok közönsége.

„Imádom, hogy ez az előadás ennyire új és kreatív! Remek energiája van a shownak.” Írja a We Will Rock You című zenés játékról Brian May. A ma is népszerű Queen együttes dallamaival varázsolta el a nézőket ez az előadás a Dóm téren. Évek óta hihetetlen népszerűségnek örvendenek a Shakespeare-vígjátékok Szegeden. 2019-ben a Madách Színház Szerelmes Shakespeare című darabja érkezett a székesegyház elé. A hétszeres Oscar-díjas film alapján készült produkció, a Rómeó és Júlia történetét is megihlető szerelmet elevenítette fel.

120 fős kórus, több mint 400 jelmez, és milliónyi pixel a LED-falat is tartalmazó díszletek között. Az operabemutató ezúttal az évad közepére került. A közönség Verdi egyik legnépszerűbb művét, az Aidát láthatta a színpadon. A darab különleges helyet foglalt el a fesztivál szívében, hiszen éppen 80 éve debütált a Dóm téren.

Egyedi rendezésben állíthatta színpadra Somogyi Szilárd a Titanic című musicalt. Yeston-Stone látomása a luxushajó első és utolsó útjáról, öt Tony-díjat is érdemelt a Broadway siker után, köztük a legjobb musical díját. Nem a világhírű filmet koppintotta a darab, ami teljes keresztmetszetet kínált a luxuskabinoktól a fűtők világáig. Persze nem szociográfiával küszködtek a nézők, hanem egy szórakoztató, táncosokkal megerősített, dalokban fogalmazó történetet láthattak, szerelemmel, tragédiával és a túlélés reményével. Természetesen nem maradt el az Ajándékconcert sem, ahol hazai, zenei kincseket vonultatott fel a Szegedi Szimfonikus Zenekar: Erkel Ferenc, Liszt Ferenc és Bartók Béla alkotásai mellett fontos szerepet kaptak a kortárs magyar zeneszerzők is.

2019-ben nyitott újra a teljesen megújult Újszegedi Szabadtéri Színpad. Esténként 1200 néző élvezhette a bemutatókat, hiszen kizárólag önálló, erre a színhelyre készült előadások adták az újszegedi évadot. Molière Don Juan-ja itt elevenedett meg Herczeg T. Tamás és O. Horváth Sári rendezésében, a címszerepben Jakab Tamással, nyitóelőadásként, a liget árnyas lombjai alatt. Neves hazai művészeket, is üdvözölhetett a közönség, mint Csákányi Eszter, Kulka János, vagy a még mindig fáradhatatlan Bodrogi Gyula.

Opera, operett, kabaré és a műfajokat egybelátó Bertold Brecht és Kurt Weill halhatatlan zenés játéka, a Koldusopera került színre ezután. A songokban ott az európai színház nagy fordulata, hiszen ezekben a dalokban a nyers kritika és a dúdolható sláger egyszerre rombolja le a puszta szórakoztatás illúzióját.

Az évadot pedig egy igazi családi élményt nyújtó előadás, a Hófehérke és a hét törpe című mesebalet zárta. Harangozó Gyula rendezése külföldön is hatalmas népszerűségre tett szert, Európában, a Távol-Keleten és a messzi Ausztráliában is rajongtak a bájos darabért.

We will rock you

Titanic

Don Juan

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Hullámzó világ

Hófehérke és a hét törpe

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Koldusopera

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Ajándékkoncert

Szerelmes Shakespeare

2020

Kihívások, váratlan fordulatok, újratervezés, majd egy igazán különleges és rendkívüli évad. Ez volt a 2020-as nyár a Szegedi Szabadtéri Játékok számára. Sokáig úgy tűnt, a koronavírus járvány az ország legnagyobb színházi fesztiválját is teljesen elsodorja. Tavasszal még, a nagyszabású, több tízezer embert Szegedre vonzó Dóm téri műsort kénytelen volt lemondani az Igazgatóság. A korlátozások enyhítését követően azonban új tervekkel és reményekkel indult el a szervezés. Végül nem csak az Újszegedi Szabadtéri Színpadon, de a Játékok ikonikus helyszínén, a Dóm téren is élvezhette a közönség a csillagfényes szabadtéri estéket. A négyezres nézőtér most nem épülhetett föl, így egy kisebb színpadon, háttérben a Dóm monumentális épületével ezeröttszáz néző előtt debütált Szegeden az Akárki című előadás, melynek rendezője Bodolay Géza, kreatív producere pedig Herczeg Tamás volt. Még így, a megváltozott körülmények ellenére is hihetetlen nagy volt az érdeklődés a Szegedi Szabadtéri Játékok 2020-as évada iránt. Csaknem 15 ezren voltak kíváncsiak a fesztivál összesen 16 estéjére. Az Európa-szerte is szokatlan műfaji sokszínűség most is megvalósult, egy opera, komédia, moralitásjáték, szimfonikus zenekari koncert és tánc is szerepelt a műsoron.

Dóm tér

A koronavírus járvány miatt kialakult helyzetben a fesztivál turizmusélnékiítő csomagot állított össze a négy legjelentősebb szegedi szállodával összefogva. Mivel a fesztivál a szegedi idegenforgalom egyik bástyájának számít, az előadásokra szóló belépők csaknem felét a Szegedre érkező szállodai vendégek számára biztosította, másik felével pedig a szegedi lakosokat ajándékozta meg.

Az ikonikus helyszínen végül egy igazi színháztörténeti kuriózum valósulhatott meg. Az AKÁRKI című moralitásjáték meghatározó produkciójává vált a Szabadtéri történetének, hiszen a járvány közepette az emberi létezés törekenységéről és az elmúlás bizonyosságáról, a számvetés kikerülhetetlen szükségességét kiemelve, beszélt. Az előadásra akkora volt az érdeklődés, hogy a főpróbát is nyilvánossá tette a vezetőség, így összesen két estén át élvezhették a nézők a különleges darabot olyan neves művészek főszereplésével, mint Zsótér Sándor, Hegedűs D. Géza vagy Gidró Katalin.

A rendhagyó évadban is volt Ajándékkoncert a Szegedi Szimfonikus Zenekar előadásában. A műsorral ezúttal a 250 éve született világhírű zeneszerző, Beethoven előtt tisztelgettek. A közönség nem csak slágerdarabokkal találkozhatott, de ritkábban hallott kompozíciókat is hallhatott, Gyüdi Sándor dirigálásában. A szimfonikus zenekari est szintén olyan népszerű volt, hogy a főpróbát is megnyitották a közönség előtt.

Két Verdi operát, egy Puccini kompozíciót és Shakespeare vígjátékot is láthatott a közönség a Dóm téren, hiszen korábbi sikereit vetítésekkel idézte a Szabadtéri Játékok.

A rendkívüli évadban valamennyi Dóm téri produkciót – a filantrópia jegyében, a népszínházi hagyományokat szolgálva – ingyenesen élvezhették a nézők.

Ajándékkoncert

Hófehérke és a hét törpe

Újszegedi Szabadtéri Színpad

Újszegedi Szabadtéri Színpad

A rendhagyó évad az Agrippina című operajátékkal indult, melyet Pányik Tamás állított színpadra. A fiatal tehetség első rendezése volt a humorral teli produkció, mely a laza erkölcsű nérói világot, sokszor elrajzolt harsánysággal, túlzó gesztusokkal vitte színre, hatalmas sikert aratva ezzel a közönség körében.

A felhőtlen esték sorát a Játékszín vendégprodukciója, a Legénybúcsú folytatta, melyben mások mellett Jánosi Dávidnak, Nagy Sándornak, Szerednyei Bélának és Csonka Andrásnak köszönhetően szem nem maradt szárazon a nevetéstől.

2018-ban már egy kisebb színpadon és nézőtér előtt bemutatta Molière komédiáját, az Úrhatnám polgárt a Szabadtéri Játékok. Most az Újszegedi Szabadtéri Színpadon újította föl az előadást Herczeg T. Tamás, rendező. Parti Nagy Lajos saját molière-i nyelve mit sem veszített csípős és nyakatekert iróniájából és Szirtes Edina Mókus zenéje is nagyszerűen mozgatta a szereplőket és a nézők fantáziáját.

Az évadot egy visszatérő közönségkedvenc, a Hófehérke és a hét törpe című családi mesebalett zárta, mely kicsiket és nagyokat egyaránt levett a lábáról. A fülbemászó dallamoknak és Kentaur varázslatos díszleteinek köszönhetően valódi mesevilágba csöppenhetett a közönség.

Agrippina

Úrhatnám polgár

Az összművészeti fellegvára, a REÖK

Szeged egyik legszebb, építészetével és kulturális szolgáltatásaival is kiemelkedő látványa a Reök-palota. A hazai szecesszió egyedülálló alkotása Magyar Ede építész munkáját dicséri, aki 1907-ben, Reök Iván megbízásából tervezte a palotát.

A Regionális Összművészeti Központ (REÖK) és a Szegedi Szabadtéri tevékenysége 2007-ben fonódott össze, ugyanis ekkor kezdte meg működését a palota a Játékok intézményi keretei között. Az igazgatóság olyan multifunkcionális intézményt álmódott meg, amely programkínálatával szervesen illeszkedik a város, és főként a szegedi fesztiválnyar eseményei közé. Fontos szempont volt továbbá, hogy az intézmény saját rendezvényeivel is aktív szereplője legyen a pezsgő szegedi kulturális életnek.

A REÖK és a Szegedi Szabadtéri Játékok elválaszthatatlan kapcsolatát jól mutatja az is, hogy a kultúrpalota aktuális programjai, tárlatai a nyári hónapokban ingyenesen látogathatók a csillagtetős fesztivál jegyeivel, valamint nyaranta a Szabadtéri közönségtalálkozóinak és háttérprogramjainak is évek óta a szecessziós épület ad otthont.

2007 óta számos hazai és nemzetközi, kortárs és klasszikus mester remekei voltak láthatók a REÖK-ben. A nyitáskor Goya kiállítása jelölte ki a következő időszak irányvonalait, majd a következő években a külföldi művészek közül Pablo Picasso, Joan Miró, Andy Warhol és Marc Chagall műveit láthatta a nagydíjazott, a hazai alkotók közül pedig mások mellett Munkácsy Mihály és Csontváry Kosztka Tivadar műveinek adott otthont a palota.

2017-ben a tizedik születésnapot az art nouveau par excellence grafikusaként világszerte népszerű, Alfons Mucha műveit felsorakoztató tárlattal ünnepelte a REÖK, melyet a katalán mester, Salvador Dalí grafikáiból és kisplasztikáiból álló válogatás követett. 2018 nyarán a naturalista emberábrázolásairól ismert román Virgilius Moldovan szobrászművész meghökkenítő kiállítása foglalta el az épület kiállítótereit.

Az összművészeti központ hosszú évek óta ad otthont a hazai kulturális élet két jelentős eseményének, a Táblaképfestészeti Biennálénak és a Nyári Tárlatnak. A nívós seregszemléket évenkénti váltásban rendezik meg a REÖK-ben.

A tárlatokhoz kapcsolódva évek óta múzeumpedagógiai foglalkozások és érdekes tárlatvezetések is vannak a palotában, melyeket képzett önkéntesek és szakemberek (képzőművészek, művészettörténészek) tartanak. A korábbi évek fejlesztéseinek köszönhetően az épület minden terme kiállítóterként funkcionál, a gyönyörű szecessziós épület két emeleten, mintegy 800 négyzetméteren várja a kultúra rajongóit.

Az ország legdinamikusabban fejlődő színháza a Szegedi Szabadtéri Játékok

SZERZŐ: HERCZEG TAMÁS

A Szegedi Szabadtéri gazdasági társasággá alakulása óta minden évben reprezentatív közönségkutatást végez, mely gyakorlat páratlan a hazai színházi szervezetek között. A vizsgálatok több mint egy évtizede készülnek segítve a műsorterv, valamint a kommunikációs és értékesítési stratégia kialakítását is. A fenntartó önkormányzat 290 millió forintos befektetésével szemben, összesen 1 milliárd 415 millió forintos költséget jelent Szegeden a Játékok. Szegedi Szabadtéri Játékok egyes gazdasági mutatói alapján az ország legeredményesebb szabadtéri színháza, sőt esetenként a kőszínházakkal való összehasonlításban is az első helyen áll. A jegyértékesítés árbevétele például, a jelenlegi menedzsment vezetése alatt megduplázódott, 2013-tól 2019-re évi 248 millió forintról 491 millió forintra nőtt. A szervezet hatékonysága is rendkívüli mértékben fejlődött, melynek eredményeként a jelenlegi vezetés időszakában a Szegedi Szabadtéri Játékok az ország legjelentősebb színházi prémiumtermékévé vált. Az iparági összehasonlítás szerint az egy fizető nézőre jutó jegybevétel a Szegedi Szabadtéri esetében a legmagasabb, mindez jól mutatja, hogy a közönség a jegyár megfizetésével kiemelt bizalmat szavaz szeretett fesztiváljának.

Az elemzések a pandémiás időszakot megelőző utolsó teljes értékű évig, 2019-ig készültek. Az átfogó gazdaságossági célvizsgálatot és iparági elemzést, valamint a közönségvizsgálat eredményeit jelen összefoglaló nem teljes körűen tartalmazza.

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK SAJÁTOSÁGAI

Szeged az 1930-as években Klebelsberg Kunó Szeged országgyűlési képviselője, kultuszminiszter politikájának köszönhetően emelkedett az európai városok közé. Ekkor épült meg a város legfontosabb épületegyüttese, alakult ki a Dóm tér a hazánkban egyetlenként itt található nemzeti emlékcarnokkal. A székesegyházban épült Európa második legnagyobb orgonája és létrejött az európai léptékű Szegedi Szabadtéri Játékok.

Szegeden, a nemzetközi rangú vidéki metropoliszban mindig azok alkottak maradandót, akik történelmi dimenzióban gondolkodtak, szembementek a provincializmussal, ha kellett vállalták a konfliktusokat, és a város szellemi frissességét biztosították. A régebbi korokban is akadtak a napi nehézségek nyomasztó horizontján túltekinteni képes, felvilágosult polgár előképeink. Ilyen figura volt a Szegedi Szabadtéri üzemeltetésében lévő Reök-palota építetője, Reök Iván kultúrmérnök is.

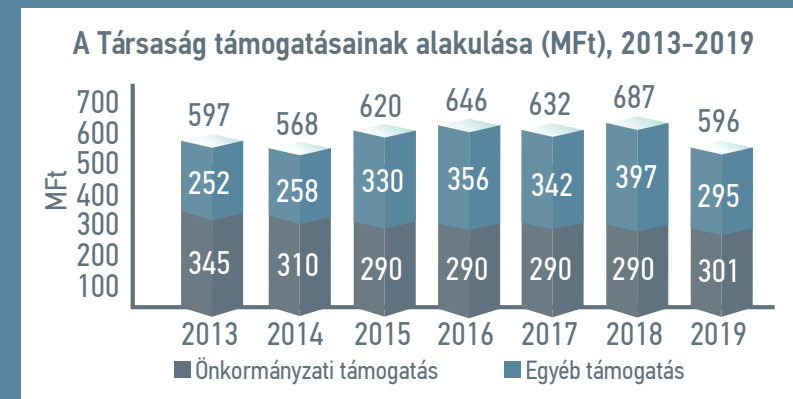
Ő, hol ez európai trendekhez igazodó családi palotájával, hol az algyői olajmezőkkel kapcsolatos vízióival vívta ki kortársai döbbenetét az 1900-as évek elején.

Klebelsberg 1929-ben így fogalmaz: „...ha idegenforgalmat akarunk fejleszteni, [...] európai látókör, az idegenforgalom titkainak ismerete, és megértés kell a dolgokhoz szélesebb körökben is.” A Szegedi Szabadtéri Játékok alapítói által meghatározottak máig ható érvényességgel a kulturális missziót a városi idegenforgalom és a gazdaság élénkítésének hármas célkitűzését fogalmazták meg.

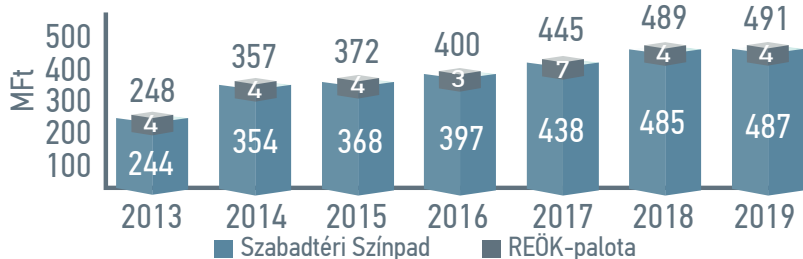
A Játékok sokszínű, minőségi művészeti kínálata, a távol- és közelmúltban fellépő nemzetközi és világsztárok bizonyítják a Szegedi Szabadtéri Játékok különleges kulturális értékét, amelyre a világ bármely pontján is fontos erőforrásként tekintene. Vállalásainak lényege rendkívül gazdag műfaji kínálattal – operett, opera, dráma, musical, szimfonikus koncert, táncjáték – működő nyári Játékok, valamint az elsősorban vizuális művészeteknek otthont adó összművészeti központ, a REÖK működtetése.

Egy szervezet pénzügyi szempontokra butított eredményének értékelése csupán számviteli kérdés, ugyanakkor a kulturális befektetések sajátossága, hogy az eredmény jellemzően a befektetéstől eltérő helyen jelentkezik. Az eredmények az alkotások létrejöttében, befogadóinak kulturális tőkájén keresztül végül a közösségben öltönek testet.

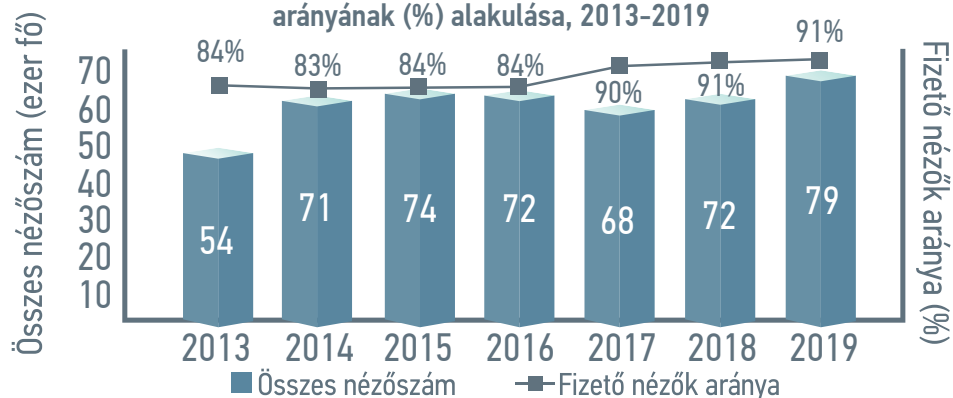
Részletek a gazdaságossági vizsgálatból és a más színházakkal történő összehasonlításból.

A Társaság jegybevételeinek alakulása (MFt), 2013-2019

A szabadtéri nézőszám (ezer fő) és a fizető nézők arányának (%) alakulása, 2013-2019

Társaság tevékenységével / méretével leginkább összehasonlítható iparági szereplőnek a Margitszigeti és Városmajori Szabadtéri Színpadokat üzemeltető, Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonában lévő Szabad Tér Színház Nonprofit Kft. tekinthető. A szabadtéri színpadok tevékenysége és gazdálkodása csak korlátozottan hasonlítható a hagyományos kőszínházak tevékenységéhez és gazdálkodásához. A szabadtéri színpadok alapvetően idényjellegű (jellemzően a nyári hónapokra korlátozódó) tevékenységet valósítanak meg. A kőszínházakra (a nyári hónapok kivételével) az egész éves működés jellemző.

A szabadtéri színpadok – szemben a kőszínházakkal – nem rendelkeznek saját társulattal. A társaságok állományában, az adminisztrációhoz és szervezéshez szükséges munkatársak találhatóak.

A szabadtéri színpadok minden évben jelentős műszaki szolgáltatást vesznek igénybe a színpadépítés és bontás kapcsán, azonban ebben a tekintetben a Szegedi Szabadtéri Játékok minden évben „zöldmezős beruházásban” állítja össze a teljes színházi-műszaki üzemeltetést. A fentiekre való tekintettel a kiválasztott két népszerű vezető kőszínház adatait elemzéseink céljából tájékoztató jelleggel mutatjuk be.

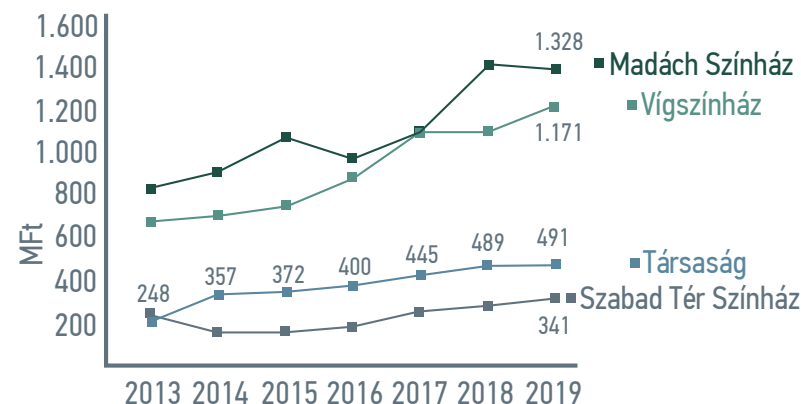
JEGYBEVÉTELEK, KIHASZNÁLTÁSG

A Társaság árbevételének meghatározó részét képező jegyértékesítés árbevétele a 2013. évi 248 MFt-ról 2019-re 491 MFt-ra nőtt, amely mintegy 12,1 %-os átlagos éves növekedési ütemnek felel meg. Ez a növekedési ütem meghaladta a kiválasztott összehasonlító színházak jegybevételeinek növekedési ütemét. Szabad Tér Színház: 3,3%; Vígszínház: 9,6%; Madách Színház: 8,7%.

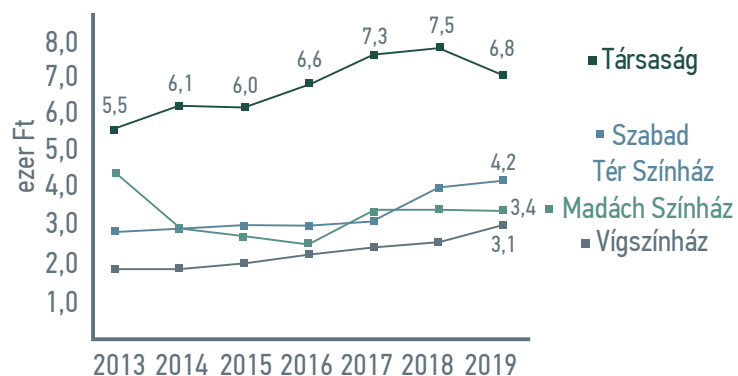
A Társaság szabadtéri nézőterein a nézőszám a 2013. évi 53 000 főről, 2019-re 79 000 főre emelkedett, amely mintegy 7 %-os éves átlagos növekedési ütemnek felel meg. Ez a növekedési ütem meghaladja mind a budapesti Szabad Tér Színház növekedési ütemét (5,5 %), mind a bemutatott két kőszínház növekedési ütemét (2,3 %-2,6 %). A Társaság esetében a kihasználtság 88 % és 94 % között változott, amely jelentősen meghaladta a budapesti Szabad Tér Színház kihasználtságát a vizsgált időszakban.

Az egy fizető nézőre jutóan realizált átlagos jegybevétel a Társaság esetében a 2013. évi 5,5 ezer Ft-ról 2018-ra 7,5 ezer Ft-ra nőtt. Ezzel Társaságunk az ország legjelentősebb színházi prémiumtermékévé vált tekintve, hogy az egy fizető nézőre jutó jegybevétel a Szegedi Szabadtéri esetében a legmagasabb.

Jegybevételek alakulása (MFt), 2013-2019

Egy fizető nézőre jutó jegybevétel (ezer Ft), 2013-2019

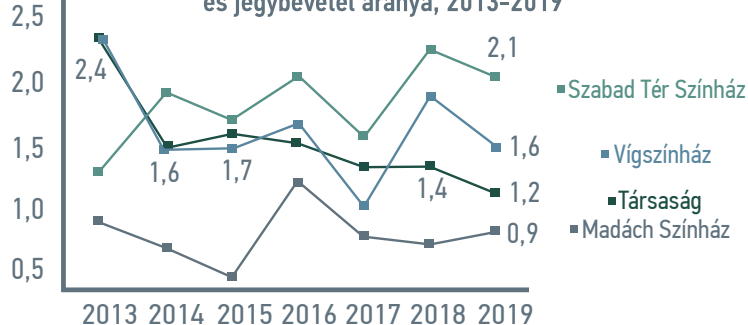

TÁMOGATÁSOK

Amennyiben a teljes (alapítói + egyéb) kapott támogatás fajlagos értékének és a jegybevétel fajlagos értékének arányát nézzük, a Társaság esetében az arányszám a 2013. évi 2,5-ről 2014-ben 1,6-ra, majd ezt követően 2019-ig 1,2-re csökkent.

Ez azt jelenti, hogy az egy színháznéző számára nyújtott szolgáltatás 2013-ban a jegybevételhez képest még 2,5-ször magasabb támogatás révén valósult meg. Ezzel szemben, 2019-ben a támogatások fajlagos értéke már csak mintegy 20%-kal haladta meg a jegybevételek fajlagos értékét.

Egy színháznézőre jutó összes támogatás és jegybevétel aránya, 2013-2019

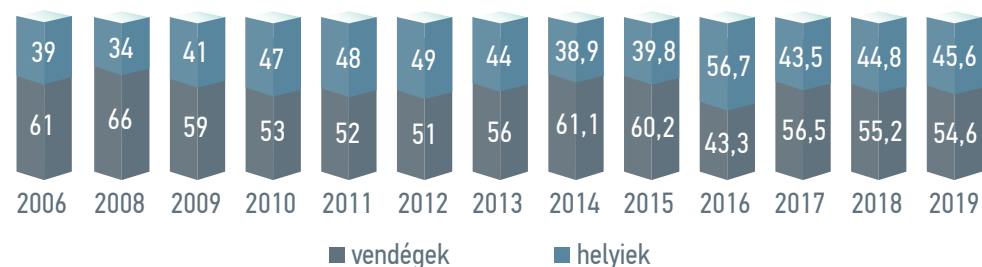
Az egy színháznézőre jutó támogatási arány a Társaság esetében egy fokozatosan csökkenő (kedvező) tendenciát mutatott a 2013 és 2019 közötti időszakban. Ezen túlmenően ez az arány 2015 és 2019 között rendre jelentősen alacsonyabb (kedvezőbb) volt, mint a Szabad Tér Színház adata (illetve egyes években alacsonyabb volt, mint akár a Vígszínház hasonló adata).

RÉSZLETEK A KÖZÖNSÉGVIZSGÁLAT KUTATÁSI JELENTÉSÉBŐL 2006-2019

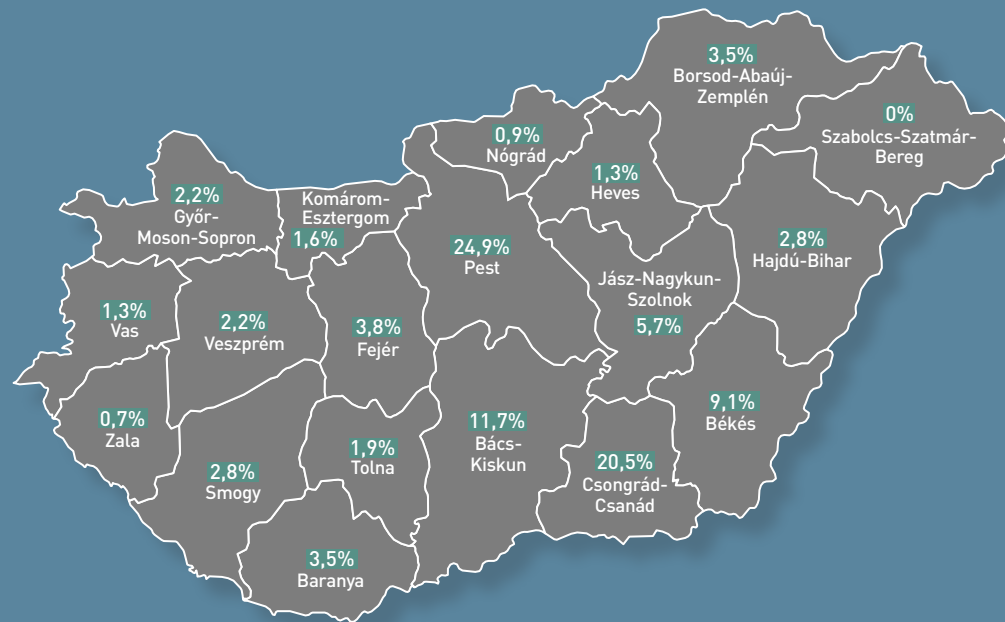
A szabadtéri előadásai nem pusztán kulturális események, hanem már a kezdetektől fogva idegenforgalmi attrakciók is, amelyek vállalt célja minél több turista Szegedre csalogatása. A helyi költségek a város, és a város vállalkozásainak jövedelmét egyaránt növelik, ugyanakkor az előadások sikere a város hírnevét is öregbíti. „... idegenforgalmat akarunk fejleszteni, [...] európai látókör, az idegenforgalom titkainak ismerete, és megértés kell a dolgokhoz szélesebb körökben is.” – írta Klebelsberg 1929-ben. Így az idegenforgalmi szempont már a kezdetben egyenrangú volt a kulturális misszióval a Szabadtéri Játékok első, a világháborúig tartó korszakában. Ugyanakkor nem volt lényeges eleme az újra indulástól (1959) a rendszerváltásig terjedő második, úgynevezett szocialista időszaknak. Am azóta, ismét döntő fontosságú cél a turisztikai szempontok érvényesítése.

NÉZŐK ÖSSZETÉTELE

Vendégek és szegediek aránya a vizsgált szezonokban

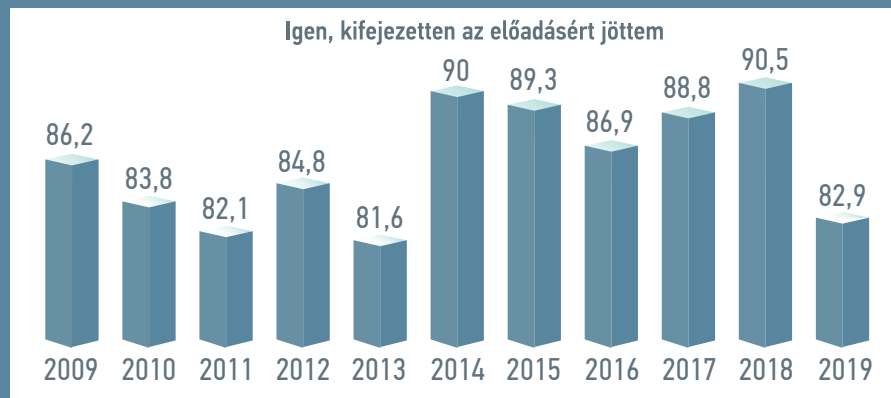

Jellemzően minden megyéből érkeztek nézők Szegedre. A fővárosiak aránya az előző évekhez képest alig változott. 2015-től lassan növekszik, és 2019-ben tovább nőtt a más vidéki városokból/megyeszékhelyekről érkezettek aránya. A Játékok közönsége döntő többségében város lakó, jellemzően autóval érkeztek.

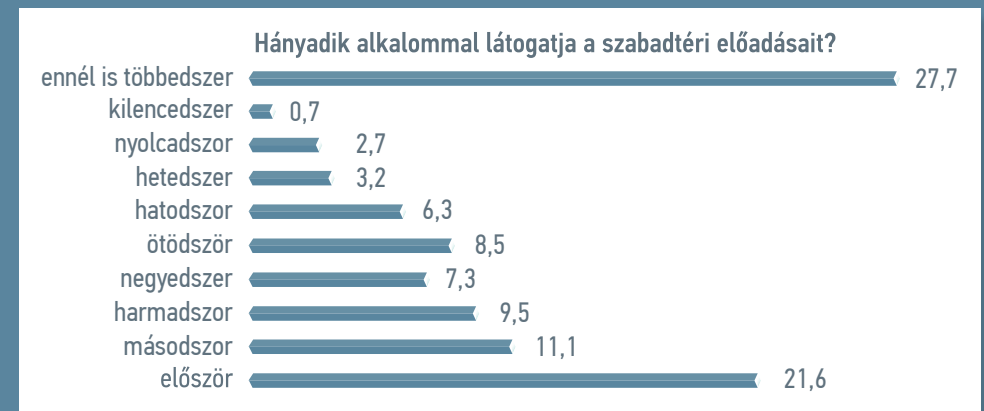

A SZEGEDRE UTAZÁS CÉLJA

Mint a következő grafikonon látható, erre a kérdésre az elmúlt években is hasonló arányokban jöttek a válaszok. A kapott adatok alapján határozottan kijelenthetjük, hogy a fesztivál időszakában a város legnagyobb idegenforgalmi vonzerejét, egyben idegenforgalmi attrakcióját teljesen egyértelműen a Szabadtéri Játékok előadásai adják.

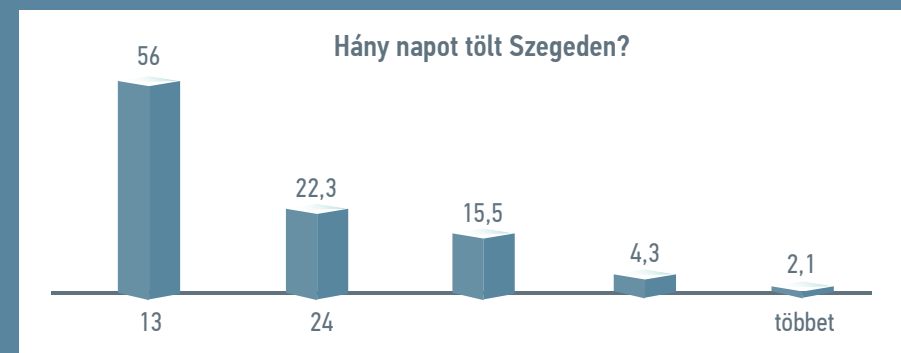
TÖRZSVENDÉGEK

2019-BEN

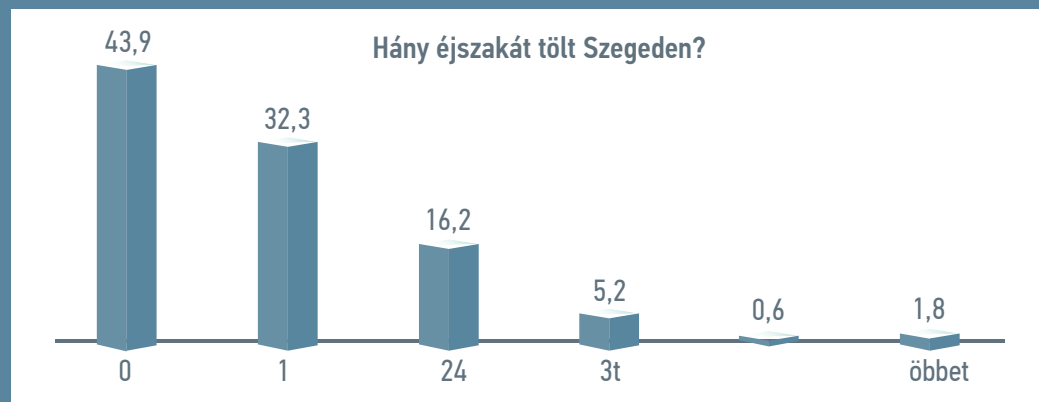
2019-ben nézőink bő ötöde először jött a Dóm térre előadást nézni – ez új közönséget jelent. Közel ennyi a visszatérő vendégek száma, a másodszori és harmadszori látogatók. A többiek, a nézők bő három ötödét tekinthetjük visszatérő vendégeknek, az átlag 8,9 alkalom. Egy nyilvános hely rangját elsősorban a törzsvendégei száma adja, így erre az átlageredményre a Szabadtéri Játékok méltán büszke.

A VÁROSBAN TÖLTÖTT IDŐ

2009-től tapasztaljuk, hogy a vendégek közel fele, bár indokolt lenne (az előadások éjfél körül végződnek), de nem éjszakázik Szegeden. Ez, azóta sem változott, a vendégek bővebb fele az előadás után hazaautózik. Az itt töltött napok átlaga: 1,8.

2014-ben a vendégek 58,5%-a utazott haza közvetlenül az előadás után, 2015-ben kicsivel több, mint a felük, pontosan 53%-uk. 2016-ban kicsit javultak az arányok: árnyalatnyival kevesebben mentek haza az előadás után (42,9%), 2017-ben 42,9%, 2018-ban 49,1%, 2019-ben 56%.

A vizsgált szezonok közül 2014-ben éjszakáztak Szegeden a legkevesebben (42%), 2015-ben ez az arány kicsit javult (47%), 2016-ban még egy árnyalattal javult. 2017-ben viszont csak a vendégek 42,9%-a utazott el az előadás után, azaz 57,1% itt éjszakázott, 2018-ban ehhez képest némi visszaesés látszik: 50,9%

MŰFAJI PREFERENCIÁK

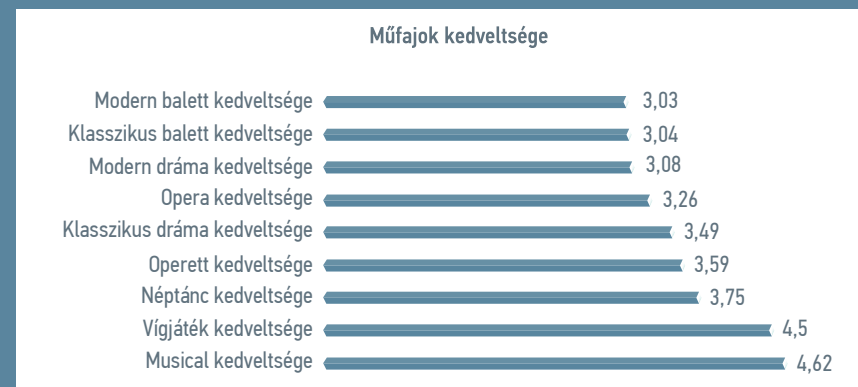
Az egyes színházi műfajok kedveltségét már sok éve kérdezzük, a válaszokat ötfokozatú skálán összegezzük, így: egyáltalán nem kedvelem: 1, inkább nem kedvelem: 2, is-is: 3, inkább kedvelem: 4, kifejezetten kedvelem: 5.

Minden műfaj eredményeinek átlagát vesszük figyelembe, ezek erőssorrendjét állítjuk fel.

2018-ban kíváncsiak voltunk arra, hogy a válaszok megoszlanak-e szegediek és vendégek között, de egy műfaj esetében sem találtunk értékelhető különbséget, ezért ezt a felosztást 2019-ben már nem alkalmaztuk.

Az átlagéletkor emelkedésére felfigyelve, 2018-ban megvizsgáltuk a műfaji preferenciákat életkor szerint is, a nézőket a „fiatalok” (13-39 évesek), „középkorúak” (40-59 évesek), és „idősek” (60 évesek és annál idősebbek) csoportjaira osztottuk. Azt az eredményt kaptuk, hogy a műfajok kedveltségében az életkor nem releváns, legfeljebb csak árnyalatnyi különbségeket mutat. Végül megállapítottuk, hogy karakteres eltérés a műfajok kedveltségében a korosztályok között nincs, ezért ezt a különbségtételt se alkalmaztuk.

2019-BEN A KÖVETKEZŐ EREDMÉNYEK SZÜLETTEK:

2019-ben a néptánc megelőzte az operettet (a negyedik helyről lépett előrébb a harmadikra), ugyanígy az opera a modern drámát (a hetedik helyről lépett előrébb a hatodikra), de a sorrend minden másban egyezik a 2018-as adatokkal.

A 2018-ban készített részletesebb feldolgozás eredményeit is figyelembe véve, összegezve megállapítható, hogy a közönség egészére mért műfaji preferenciák nem mutatnak észlelhető eltérést, ezért érvényesek mind a generációs, mind az iskolai végzettség, mind a nemek szerinti, és a vendég-szegedi relációkban.

A mi nézőink eljárnak a fesztiválokra, kulturális rendezvényekre, eseményekre. A Szabadtéri Játékok nézőinek többsége leginkább színházban, koncerten és alkalmi kulturális eseményen, általában évente egyszer-kétszer fordult meg.

2019-ben is elmondható, hogy a közönségünk többsége leginkább színházlátogató, 21%-uk havonta, 35,8-uk két-három havonta jár színházba. Megfigyelhető azonban egy kedvezőtlen folyamat, miszerint lassan csökken az eljárók, és nő a távolmaradók aránya. Nézőink fele úgy nyilatkozott, hogy szigorú beosztással meg tudja látogatni az őt leginkább érdeklő kulturális eseményeket.

ELÉGEDETTSÉG

Megállapítható, hogy a Szabadtéri Játékok 2019-es közönsége is elégedett volt, külön-külön az egyes kérdezett tényezőkkel, szervezéssel, előadások színvonalával, mennyiségével, információkkal, szolgáltatásokkal és összességében a programsorozattal egyaránt – csakúgy, mint a korábbi években. Az ötfokozatú skálán: minden osztályzat jeles, az eltérések a jeles értéken belül 4,62 – 4,78 között, árnyalatnyiak.

MEGTÉRÜLÉS A SZABADTÉRI JÁTÉKOK ÁLTAL GENERÁLT JEGYBEVÉTELEN TÚLI KÖLTÉSEK TEKINTETÉBEN

Mint mindig, most is hangsúlyozzuk: a kulturális marketing gyakorlatának egyik nehézsége, hogy a kulturális-művészeti befektetések megtérülést rendkívül nehéz pontosan kalkulálni. A kulturális marketingben ugyanis a megtérülés rendre nem azon a területen történik, ahol a befektetés volt. A színházi előadás által kiváltott katarzis csak akkor „térül meg”, ha a néző a közös élményt képes saját kulturális nívója alapján dekódolni, önmagának értelmezni, és a tanulságokat saját mikrovilágában (életének emberi kapcsolataiban), és a maga módján hasznosítani is. Ez a folyamat természetesen mindig egyedi, ezért a közgazdaságtan és a marketing eszközeivel nem kiszámítható. Az sem, hogy egy adott színházi előadásnak – vagy egy filmnek, egy kiállításnak, egy hangversenynek – pontosan mekkora szerepe van abban, hogy a város polgárai igényesebbé válnak úgy környezetük rendben tartásában, mind hétköznapi viselkedésükben, és egymással való kapcsolataik minőségében. Hogy a művészetnek ebben szerepe van, azt egészen biztosan tudjuk, de hogy mérhető egységben mekkora, azt nem.

MEGTÉRÜLÉS

A Szegedi Szabadtéri Játékok pénzügyi teljesítményének- eredményének vizsgálata: A Fenntartó Szeged Város 290 millió Ft alap működési célú befektetésével szemben a Játékok jegy- és pályázati bevételeiből 920 millió Ft-ot realizált és továbbá 495 Millió Ft. addicionális költést generált – mindez összesen 1 milliárd 415 millió Ft-ot jelent Szegednek amellet, hogy a Játékok európai színvonalú kulturális missziót teljesít.

